

Handläggare
Stefano Prestinoni
Telefon: 08-508 24 030

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2018 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Verksamhetsplan inklusive bilagor och budget för år 2018 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer
2. Resultatenheter 2018 fastställs enligt bilaga 1
3. Omslutningsförändringar om 179,5 mkr fastställs
4. Nämnden söker budgetjustering om 1,0 mnkr för skötsel av Sätmaskogens naturreservat
5. Nämnden söker budgetjustering om 1,0 mnkr kemikaliesmart förskola bilaga 4
6. Nämnden söker budgetjustering om 4,1 mnkr för klimatinvesteringsmedel bilaga 5
7. Nämnden söker budgetjustering om 4,0 mnkr för trygghetsskapande åtgärder bilaga 6
8. Nämnden söker budgetjustering om 1,7 mnkr för hemlöshet bilaga 12

Susanne Leinsköld

Theres Nordblad

Stadsdelsdirektör

Utvecklingschef

Innehållsförteckning

Inledning	4
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	9
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	12
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	17
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	21
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	22
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	24
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	25
2. Ett klimatsmart Stockholm	28
2.1 Energianvändningen är hållbar	29
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	30
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	30
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	31
2.5 Stockholms miljö är giftfri	32
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	33
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	34
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	35
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	36
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	37
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	39
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	39
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	40
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	42
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	44
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	48
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	50
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	51
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	53
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	56

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	57
Uppföljning av ekonomi.....	58
Nämndens ekonomiska förutsättningar	58
Investeringar.....	61
Försäljningar av anläggningstillgångar	62
Resultatenheter	62
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	62
Budgetjusteringar	62
Omslutningsförändringar.....	62
Medel för lokaländamål.....	63
Övriga ekonomiska redovisningar.....	63
Kvalitetsarbete.....	63
Övrigt.....	63

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Sdn24

Bilaga 2: Bilaga 2 Budget 2018 med omslutningsförändringar och budgetjusteringar

Bilaga 3: Bilaga 3 Pågående och planerade digitaliseringsprojekt

Bilaga 4: Bilaga 4 Kemikaliesmart förskola

Bilaga 5: Bilaga 5 Klimatinvesteringar

Bilaga 6: Bilaga 6 Trygghetsskapande åtgärder

Bilaga 7: Bilaga 7 Kompetensutvecklingssatsning

Bilaga 8: Bilaga 8 Fryshusets verksamhetsplan 2018

Bilaga 9: Bilaga 9 Plan för upphandling

Bilaga 10: Bilaga 10 Kompetensförsörjningsplan

Bilaga 11: Bilaga 11 System för internkontroll

Bilaga 12: Bilaga 12 Hemlöshet

Bilaga 13: Bilaga 13 a Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys 2018

Bilaga 14: Bilaga 13 b forts. Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys 2018

Inledning

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, budget- och skuldrådgivning, familjerätt, och kultur- och föreningsbidrag. Nämnden ansvarar även för samhällsplanering, parkverksamhet och stadsmiljö, konsumentvägledning, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Nämndens budget för 2018 uppgår till 1205 mnkr.

Verksamhetsplanen för nämnden har sin utgångspunkt i den budget som kommunfullmäktige fastställt och anger inriktningen för nämndens verksamhet 2018. Fullmäktige har fastställt fyra övergripande inriktningsmål och ett antal verksamhetsområdesmål. Nämnden har i sin verksamhetsplan tagit fram nämndmål som är specifika och mätbara och bedöms bidra till inriktningsmålen måluppfyllelse med tillhörande aktiviteter. Utöver detta har aktiviteter utifrån samverkan inom lokala utvecklingsprogrammet (LUP) och sociala hållbarhetskommisionens rekommendationer arbetats in.

Samverkan – avgörande för att kunna göra skillnad

För att nå bästa resultat behöver nämnden samverka med många aktörer i en rad olika frågor som exempelvis trygghet, stadsutveckling, sysselsättning, utbildning och integration. Bland nämndens samverkanspartners kan nämnas andra stadsdelsnämnder, facknämnder, skolor, stadens bostadsbolag, lokala fastighetsägare, polis, föreningar, Försäkringskassan, Jobbtorg Stockholm och andra lokala aktörer.

Nedan följer några konkreta exempel på frågor där förvaltningen samordnar planeringen för att samverka med andra aktörer:

- Tillsammans med berörda fackförvaltningar, bolag, civilsamhälle, medborgare och andra aktörer utveckla en socialt hållbart stadsdel
- Öppna förskolan samverkar med socialtjänst, barnavårdscentral och förskolor för att ge familjer stöd samt viktig och relevant samhällsinformation
- Tillsammans med Landstinget utvecklas strategier och strukturer för samverkansformer i syfte att utveckla stödet till personer som har insatser
- Inom ramen för LUP där bl.a. Kulturförvaltningen satsar på biblioteket Punkt127 i Bredäng och verkar för att fler unga pojkar läser och lånar böcker som en del i det läsfrämjande arbetet och Idrottsförvaltningen skapar möjlighet för drop-in-fotboll för ungdomar där delar av verksamheten särskilt riktas till flickor samt kostnadsfri simundervisning ute och inne under sommaren.
- I arbetet med att bryta långvarigt bidragsberoende hos kvinnor och män som står utanför samhället tillsammans med Jobbtorg, arbetsförmedlingen och andra aktörer
- Verka för fler föreningslokaler i samband med nya bostadsprojekt tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, bostadsbolagen och utbildningsnämnden
- Nämnden kommer att vara en värdstadsdel för ett Relationsvåldscenter samt en OB förskola i samverkan med Hägersten - Liljeholmen och Älvsjös stadsdelsnämnder
- Ökad trygghet tillsammans med polis, Svenska bostäder, Stockholmshem, andra fastighetsägare, civilsamhället, medborgare och Trafiknämnden genom medborgardialoger kring trygghetsfrågor och platssamverkan runt Vårberg och Sättra centrum

Trygg och säker stad med jämlika uppväxtvillkor och livschanser

Det brottsförebyggande arbetet i stadsdelsnämndsområdet sker i samverkan med föreningar, polisen, fastighetsägare och andra lokala aktörer bland annat genom det brottsförebyggande rådet. Nämndens samverkansöverenskommelse med polisen bidrar till gemensamma prioriteringar. Den platsamverkan som finns runt Vårberg och Sättra centrum är prioriterat och medborgarvårdarna är fortsatt viktiga i de två områdena för att öka upplevelsen av trygghet, öka den kollektiva förmåga och ge möjlighet till samhällsinformation för medborgare. Dialoger kommer att genomföras med medborgarna kring trygghet och där en samverkan med trafiknämnden utvecklas för genomförande av trygghetsskapande åtgärder. Fältverksamheten förstärks och utvecklas för yngre åldrar. Samverkan med lokala kulturutövare och arbetet med kvinnors organisering stärks som ett led i trygghetsskapande åtgärder.

Det förebyggande arbetet inriktat mot barn och unga utvecklas. Samarbetet mellan förskola, skola och socialtjänst när det gäller orosanmälningar, kommer att förstärkas. Systematisk samverkan med barnavårdscentral (BVC), barnmorskemottagning (BMM) och socialtjänst startas upp och är ett första led i att skapa den familjecentral som det planeras för i stadsdelsnämndsområdet. Särskilt tidigt stöd i samverkan (STIS) är ett projekt, finansierat av sociala investeringsfonden, där förskola, socialtjänst, BVC och BMM samverkar med målet att förbättra uppväxtvillkoren för barn genom familjestärkande arbete. Barn till anhöriga med missbruksproblem eller psykisk ohälsa upptäcks tidigt och erbjuds stödgrupper. Förskolans resurser stärks för att öka kvaliteten.

Arbetet med att öka andelen barn som går i förskola utvecklas genom stärkt samverkan med Jobbtorg och Landstinget på stadsdelens introduktionsförskola samt riktad information till föräldrar om förskolans betydelse för barns utveckling.

Äldre och personer med funktionsnedsättning ska särskilt uppmärksammas ur ett trygghetsperspektiv där bland annat nämnden ser över möjligheten till tryggt mottagande i hemmet och tillskapar ytterligare ett aktivitetscenter i seniorboendet i Sättra. För att stärka upp arbetet med osäkra boende-förhållanden planeras bo-lotsar att tillsättas för att särskilt arbeta med barnfamiljer och hemlöshetsmedel söks för att ytterligare utveckla arbetet. Ett relationsvåldscentrum startas också upp i stadsdelsnämndsområdet i samverkan med stadsdelsnämnderna i Älvsjö och Hägersten- Liljeholmen.

Att genomföra övningar för att stärka förvaltningens förmåga att hantera allvarliga händelser och krisledningsarbete är prioriterat.

Klimatsmart och Socialt hållbar stadsutveckling

Bostadsbyggandet i stadsdelsnämndsområdet ska präglas av socialt hållbar stadsutveckling. Samverkan i planeringen och dialoger med invånare om det lokala behovet bidrar till utjämning av skillnader i stadsdelsnämndsområdet och andra delar av staden. Genom nya stadsövergripande samverkansmodeller kompletteras områdesplaneringen i stadsbyggnadsprojektet Fokus Skärholmen med det lokala perspektivet för en levande stadsmiljö, där offentliga miljöer med fler användningsområden än idag tillskapas utifrån ett barn- och jämställdhetsperspektiv. Huvudinriktningen i nämndens miljöarbete är minskad klimatpåverkan genom effektiviserad energianvändning samt genom ökad användning av förnybar energi. Bland prioriterade aktiviteter kan nämnas att nybyggda förskolor miljöcertifieras och att medel söks för att bland annat byta ut uttjänta armaturer i motionsspår

och till skräpkorgar med solcellskomprimering.

Mottagande av nyanlända

Nämnden har fått ett nytt uppdrag att erbjuda ett socialt stöd för nyanlända. Under året kommer arbetet med att ta fram insatser, utöver redan befintlig stöd, utarbetas utifrån antalet nyanlända och behov. Förvaltningens medborgarkontor kommer att förstärkas med medarbetare som specialiserar sig på att hitta tillvägagångssätt för att nå och stödja nyanlända under etableringstiden.

Arbetsmarknad och näringsliv

Fler ungdomar ska erbjudas feriejobb. För att realisera detta fordras samverkan med fackförvaltningar, andra stadsdelsförvaltningar, entreprenörer och föreningslivet. Även ambitionen avseende Stockholmsjobb höjs. Förvaltningen ser den goda samverkan med Jobbtorg i Skärholmen som en resurs för att lyckas med målet. Småföretagare och det lokala näringslivet kommer att erbjudas företagservice och rådgivning, bland annat genom stadens start-up verksamhet som flyttat in i Skärholmen.

Mänskliga rättigheter

Nämndens verksamheter ska genomsyras av jämlikhet, jämställdhet och kvalitet för att skapa jämlika uppväxtvillkor och livschanser för alla. Ett uppsökande och relationsskapande arbete för att nå kvinnor med information om påverkansmöjligheter, mötesplatser och aktiviteter planeras. Kvinnor ska uppmuntras till ett samhällsengagemang och delta i diskussioner, panelsamtal och liknande. Särskilt fokus ska läggas på att öka kvinnors användning av det offentliga rummet genom att ge stöd i aktiviteter som kvinnorna i dialog med nämnden vill prioritera och genomföra. Föräldrars kunskap om ungas rättigheter ska öka genom informationsinsatser och studiecirklar.

Utbildningar inom genus, normkritik, antirasistiskt perspektiv, HBTQ-frågor och diskrimineringsfrågor är viktiga för att säkerställa att ingen invånare eller medarbetare utsätts för diskriminering eller kränkande särbehandling.

Staden som arbetsgivare

Nämnden har tagit fram en kompetensförsörjningsplan som anger riktningen för förvaltningens behov och prioriteringar de kommande åren. Arbetet med de stadsövergripande handlingsplaner som tagits fram eller kommer tas fram för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare, biståndshandläggare, barnskötare och förskollärare kommer prioriteras. I samverkan med Södertörns högskola kommer nämnden att arbeta för att öka kvaliteten på den verksamhetsförlagda utbildningen för förskollärestudenter samt stärka och kompetensutveckla förskolans medarbetare. Det finns ett behov av närvarande ledarskap. Förvaltningens ledare ska ha en tydlig bild av och kompetens för sitt uppdrag och de ska ha rätt förutsättningar för att bedriva ett närvarande ledarskap. Medarbetare med ofrivillig deltid ska under året erbjudas heltidsanställningar.

Effektiv verksamhet

Nämnden har upprättat ett digitaliseringsråd i syfte att stärka arbetet med digitala innovationer och effektivisering av verksamheter. Alla utförarverksamheter i egen regi inom äldre/funk och socialpsykiatri deltar också som pilot i stadens Idesluss i syfte att främja innovationsförmågan i Stockholms stad. Utöver detta kommer skolplattformen och nya dataskyddsförordningen

(GDPR) under 2018 som ersätter personuppgiftslagen (PUL) innebära ett betydande utvecklingsarbete. Det senare kommer att innebära ett omfattande arbete avseende inventering av register, utbildnings- och informationsinsatser samt revideringar av riktlinjer och rutinbeskrivningar.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Nedan redovisar förvaltningen för ett urval av de mest prioriterade satsningarna under respektive verksamhetsområdesmål.

Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

Huvudinriktningen är fokus på kärnverksamheten. Förvaltningen fortsätter att prioritera sitt arbete med att erbjuda en likvärdig förskola med jämn och hög kvalitet som utjämnar socioekonomiska skillnader. Förskolans resurser stärks för att öka kvaliteten. Inom ramen för det uppdraget kommer förvaltningen att utveckla den pedagogisk inne- och utemiljön och den digitala kompetensen hos barn och medarbetare. Dagens insatser för att stärka språkutvecklingen och modersmål kommer att förstärkas. Andra prioriterade uppdrag är att säkra kompetens och höja förskollärartätheten t ex genom samverkan med Södertörns högskola i projektet Centrum för professionsutveckling (CPU). För att öka andelen inskrivna barn i förskolan utvecklas den nyinrättade introduktionsförskolan i samverkan med bl a Jobbtorg, civilsamhället och stadsdelsmammorna. Förvaltningen inrättar också en sk OB förskola i samverkan med stadsdelsnämnderna i Älvsjö och Hägersten - Liljeholmen för att möjliggöra för vårdnadshavare att försörja sina familjer oavsett arbetstid.

Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Förvaltningen prioriterar det uppsökande och förebyggande arbetet och utvecklar och förstärker bland annat fältverksamheten med särskilt fokus på yngre barn samt fritidsverksamheten med utvecklat uppdrag att arbeta mer uppsökande i skolorna. Stärkt tidigt stöd för vårdnadshavare i föräldrarollen inom sociala investeringsprojektet "Stärkt tidigt stöd i samverkan" utvecklas och socialtjänst och förskola samverkar i sociala investeringsprojektet Nya vägar för att tidigt upptäcka risk och missbruk hos vårdnadshavare tillsammans med Ersta Vändpunkt. Flickor och pojkar som är placerade eller lever i familjer med våld, missbruk eller psykisk ohälsa uppmärksammas särskilt där en eftervård för de som varit placerade och som flyttar hem till ursprungsfamiljen utvecklas. Inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet startar förvaltningen upp ett hembesöksprogram. Insatserna mot hemlöshet förstärks och utvecklas genom bland annat bo-lotsar. Det sociala stödet till nyanlända inrättas genom förstärkning av kompetens och resurser utifrån behov.

Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Arbetet med att göra de offentliga rummen och centrummiljöerna välkomnande, levande och av hög kvalitet är prioriterat. Inom ramen för LUP kommer stadsdelsförvaltningen att samarbeta med de kommunala bostadsbolagen Stockholmshem och Svenska bostäder samt andra fastighetsägare i stadsdelsnämndsområdet kring trygghet. Platssamverkan runt centrummiljöerna kommer att fortsätta med bl a polis, fastighetsägare, trafikkontoret, SKAFAST och SL.

Förvaltningen kommer att utveckla arbetsformer för att öka invånarens inflytande över hur

närmiljön utvecklas och hur känslan av trygghet kan öka. Olika typer av medborgardialoger kommer att genomföras och en ny medborgarbudgetprocess inleds. I samverkan med trafikkontoret kommer förvaltningen att prioritera arbetet för en tryggare utemiljö. Förbättrad belysning, nya parkmöbler och hanteringen av växtlighet i det offentliga rummet är exempel på insatser för att uppnå detta.

Förebyggande åtgärder mot våld, sexuella trakasserier, kriminella nätverk och våldsbejakande extremism prioriteras särskilt. Under året ska förvaltningen genomföra krisberedskapsövningar.

Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Inom ramen för stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen ska förvaltningen verka för att bostadsbyggandet i stadsdelsnämndområdet präglas av socialt hållbar stadsutveckling. I dialog med invånarna tillvaratas de lokala perspektiv och behov som bidrar till utjämning av skillnader mellan stadsdelsnämndsområdet och andra delar av staden. Det är prioriterat för förvaltningen att säkerställa nödvändigt antal bostäder för målgrupperna inom socialpsykiatri och LSS samt förskolor inom ramen för Fokus Skärholmen.

Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid och Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Förvaltningen stärker samarbetet med kultur- och Idrottsförvaltningen och andra aktörer med målet att öka utbudet av aktiviteter för barn och unga. Kultur- och Idrottsförvaltningen kommer att ingå i förvaltningens styrgrupp runt LUP i arbetet med att öka andelen barn- och unga i kultur- och idrottsaktiviteter. Förvaltningen stödjer arbetet för att etablera föreningsdrivna samlingslokaler och kommer tillsammans med bl a Kultur- och Idrottsförvaltningen att undersöka möjligheten att inrätta ett allaktivitetshus i området. I samarbetet inom LUP kommer idrottsförvaltningen att undersöka möjligheten att kunna tillhandahålla lokaler där förskolan kan anordna olika fysiska prova på aktiviteter för att tidigt skapa ett intresse redan hos barn. De kommer också att möjliggöra för drop-in-fotboll för ungdomar där delar av verksamheten vänder sig till flickor och kostnadsfri simundervisning sommartid inomhus. Kulturförvaltningens satsningar i området är bl a att locka fler pojkar att läsa på biblioteket Punkt 127 i Bredäng samt tillsammans med Idrottsförvaltningen erbjuda danskurser i Skärholmens sim- och idrottshall.

I syfte att öka utbudet av utomhusaktiviteter kommer förvaltningen under året att arrangera fokusgrupper med unga tjejer i planeringsprocessen av nya parker och spontanidrottsplatser samt erbjuda ungdomar med funktionsnedsättning aktiviteter.

Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Förvaltningen kommer under året prioritera insatser för att brukare ska känna till hur de hur de kan delta i och påverka sin vardag och kunna lämna synpunkter på sin äldreomsorg. Inom hemtjänsten verkar förvaltningen för att de äldre får beviljade insatser anpassade utifrån dagsaktuella behov och önskemål. Ett aktivitetscenter planeras att starta upp i anslutning till seniorboendet i Sätra. Hemtjänsten i förvaltningens egen regi samt beställarenheten, omsorg om äldre, planeras att Silviahemscertifieras. Under 2018 startas ett språkcafé på seniorboendets aktivitetscenter i Skärholmen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

Förvaltningen fortsätter att prioritera sitt arbete med att erbjuda en likvärdig förskola med jämn och hög kvalitet som utjämnar socioekonomiska skillnader. Förskolans resurser stärks för att öka kvaliteten genom att minska antalet barn per anställd. Inom ramen för det uppdraget kommer förvaltningen att utveckla den pedagogisk inne- och utemiljön som är trygg och som stimulerar och utmanar barns nyfikenhet. Barn som känner trygghet vågar vara nyfikna på sin omvärld och får genom det möjlighet att nå sin fulla potential. Insatser för språkutveckling förstärks och barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att både utveckla det svenska språket och sitt modersmål. Digital kompetens, hos såväl pedagoger som barn, prioriteras utifrån att alla barn ska ges möjlighet att använda digitala verktyg och medier, samt utveckla ett ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik.

Andra prioriterade uppdrag är att säkra kompetens och höja förskollärartätheten t ex genom samverkan med Södertörns högskola i projektet Centrum för professionsutveckling (CPU). För att öka andelen inskrivna barn i förskolan utvecklas den nyinrättade introduktionsförskolan i samverkan med bl a Jobbtorg, civilsamhället och stadsdelsmammorna. Förvaltningen inrättar också en så kallad OB förskola i samverkan med stadsdelsförvaltningarna i Älvsjö och Hägersten - Liljeholmen för att möjliggöra för vårdnadshavare att försörja sina familjer oavsett arbetstid. Förskolan ska erbjuda barn en likvärdig förskola av hög kvalitet där mötet mellan pedagog och barn är en betydande faktor. Prioriterade områden i arbetet för likvärdighet är att säkra pedagogernas kompetens, höja förskollärartätheten samt fördela resurser över förskolorna.

För att främja barns och vårdnadshavares inflytande och delaktighet i verksamheten använder förskolan sig av fler dialogformer för att presentera förskolans pedagogiska arbete och dess syfte.

Ökad inskrivningsgrad

För att öka inskrivningsgraden i stadsdelsnämndsområdet har förvaltningen bland annat öppnat en introduktionsförskola i Vårberg under 2017. Vårdnadshavare som besöker introduktionsförskolan erbjuds träffar med studie- och yrkesvägledare samt SFI undervisning. Förvaltningens köhandläggare besöker verksamheten och ger information om hur man praktiskt går tillväga för att söka förskoleplats. Dessa insatser fortlöper även under 2018. Förvaltningens stadsdelsmammor är knutna till introduktions-förskolan med syftet att agera som en brygga mellan förvaltningen och civilsamhället. Medborgarkontor, parklekar, öppna förskolor, introduktionsförskolan och hembesöksprogram informerar i varje möte vårdnadshavare om förskolan betydelse för barns utveckling.

Systematisk samverkan med barnavårdscentral (BVC), barnmorskemottagning (BMM) och socialtjänst startas upp och är ett första led i att skapa den familjecentral som det planeras för i stadsdelsnämndsområdet. Särskilt tidigt stöd i samverkan (STIS) är ett projekt i stadsdelsnämndsområdet där förskola, socialtjänst, BVC och BMM samverkar med målet att förbättra uppväxtvillkoren för barn genom familjestärkande arbete. Insatserna för det enskilda barnet tar sin utgångspunkt i hela familjen och deras familjesituation.

Jämställdhetsanalys

Förskolans resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv har visat att skillnaden mellan könen

har varierat år till år vilket innebär att förvaltningen inte kan se en trend kopplat till resultaten.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	5,1 %	3,0 %	Tertial
 Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	40 %	41 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar	86 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,7	4,9	Tertial
 Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten (2-5 år)	93 %	96 %	År
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,8	3,8	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg i stadens resursfördelningsmodell samt göra en kartläggning av nuvarande hantering och bedömningar av ansökningar om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Alla flickor och pojkar har goda och jämlika uppväxtvillkor

Beskrivning

Flickor och pojkar:

- Erbjuds en likvärdig förskola med jämn och hög kvalitet, som utjämnar socioekonomiska skillnader. Utveckling och lärande främjas utifrån individuella förutsättningar och kulturella erfarenheter. En pedagogisk inne- och utemiljö med en kontinuerlig förskollärlärd undervisning, digital kompetens och språkutveckling är prioriterade områden. Samspelet mellan pedagoger och barn är en avgörande faktor för bland annat barns språkutveckling, därför förstärks insatser för språkutveckling och modersmål. Samspelet mellan pedagoger, barn och vårdnadshavare är också en viktig faktor för den upplevda tryggheten.
- Har en trygg uppväxtmiljö genom att de lever i familjer med en egen försörjning
- Har tillgång till barnomsorg på obekvämt arbetstid som underlättar möjligheten till full sysselsättning för vårdnadshavare
- Får tidigare insatser i skolan vid behov då det pedagogiska samarbetet stärks mellan förskola och skola och informationsöverföringen förenklas.
- Som inte går på förskolan eller dagbarnvårdare har möjlighet att med sina vårdnadshavare delta på öppna förskolor. Öppna förskolor samverkar med socialtjänst, barnavårdscentral och förskolor för att ge familjer stöd och viktig och relevant samhällsinformation.
- Blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Övrigt:

- Prioriterade områden inom förskolan för att säkra kompetens och höja förskollärartätheten är att rekrytera och behålla förskollärare, stärka förskollärarens roll som ledare samt fördela resurserna jämnare över förskolorna
- Förskolorna använder fler dialogformer med vårdnadshavare för att främja barns och vårdnadshavare inflytande och delaktighet. Dialogerna med vårdnadshavarna används också till att förmedla vad förskolan gör för att stödja barns utveckling. Resultatet från brukarundersökningen är en viktig utgångspunkt.

Förväntat resultat

Förskolorna uppnår minst nivå 3,4 inom området barns språkliga och kommunikativa utveckling i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Minst 33 % av medarbetarna på en förskola är förskollärare

Förskolorna uppnår minst nivå 3,4 inom området pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Max 5,1 % barn lever i familjer som har ekonomiskt bistånd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel medarbetare på en förskola som är förskollärare	33 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning	88 %		År
Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,4		År
Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,4		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen säkerställer att digitaliseringsstrategin (ersätter IKT-strategin) präglar det dagliga arbetet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Flickor och pojkar är inskrivna i förskolan (LUP)

Beskrivning

Flickor och pojkar:

- I åldern 2-5 år är inskrivna i förskolan och har en hög närvaro
- Har vårdnadshavare som ges rätt information om förskolans verksamhet och hur förskoleverksamheten gynnar barnens utveckling och lärande
- Har vårdnadshavare som har kunskap om vilka förskolor som finns i

stadsdelsnämndsområdet och hur ansökningsförfarandet går till

- Har vårdnadshavare som genom introduktionsförskolan i Vårberg ges ökad kunskap om förskola. Introduktionsförskolan bidrar till att fler barn börjar i förskolan.

Förväntat resultat

Minst 93% av andelen barn 2-5 år i Skärholmens stadsdelsnämndsområde är inskrivna i förskolan

Minst 5% av barnen på introduktionsförskolan står i kö till en förskoleplats

Minst 50% av barnen som fyllt ett år står i kö till en förskoleplats

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn av de som fyllt 1 år som står i kö till en förskoleplats	50 %		Tertial
Andel barn på introduktionsförskolan som står i kö till en förskoleplats	5 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medborgarkontoret, parklekar, öppna förskolor, introduktionsförskolan, stadsdelsmammor och inom hembesöksprogrammet informerar man i varje möte med vårdnadshavare om förskolans betydelse för barns utveckling	2018-01-01	2018-12-31
Utbildningsförvaltningen arbetar med att säkerställa att flickor och pojkar i Vårberg fullföljer grundskolan med godkända betyg (LUP)	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Förvaltningen prioriterar det uppsökande och förebyggande arbetet och utvecklar bland annat fältverksamheten med särskilt fokus på yngre barn samt fritidsverksamheten med utvecklat uppdrag att arbeta mer uppsökande i skolorna. Stärkt tidigt stöd för vårdnadshavare i föräldrarollen inom sociala investeringsprojektet "Stärkt tidigt stöd i samverkan" utvecklas och socialtjänst och förskola samverkar i sociala investeringsprojektet Nya vägar för att tidigt upptäcka risk och missbruk hos vårdnadshavare tillsammans med Ersta Vändpunkt. Flickor och pojkar som är placerade eller lever i familjer med våld, missbruk eller psykisk ohälsa uppmärksammas särskilt där en eftervård för de som varit placerade och som flyttar hem till ursprungsfamiljen utvecklas. Inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet startar förvaltningen upp ett hembesöksprogram. Insatserna mot hemlöshet förstärks och utvecklas genom bland annat bo-lotsar. Det sociala stödet till nyanlända inrättas genom förstärkning av kompetens och resurser på medborgarkontoret utifrån behov.

Förebyggande ungdoms- och fritidsarbete

Samarbetet mellan förskola, skola, socialtjänst och polis när det gäller orosanmälningar förstärks och följs upp. Rutiner och checklistor kring orosanmälningar respektive utredningar upprättas i samverkan mellan förskola-skola-socialtjänst. Samverkansträffar mellan förskola – skola – socialtjänst och polis genomförs tre gånger per år.

Förvaltningen kommer under våren och sommaren 2018 fortsätta medverka i projektet Nya

Vägar. Projektet syftar till att öka förskolepersonalens kompetens om socialtjänsten och missbruk hos föräldrar. Under året kommer erfarenheter från pilotprojektet skola-socialtjänst (PPSS) användas i det fortsatta arbetet med skolsociala stödteam.

Den integrering som genomförts av arbetet mellan fältassistenter och teamen i skolorna har visat sig lyckosamt och kommer fortsätta. Fältassistenter har i och med det integrerade arbetet i skolorna ökat antalet kontakter med flickor, vilket har varit ett av målen.

Implementering av ett liknande arbetssätt kommer att göras med barn i årskurs 1-3.

Skolfrånvaro vid så tidig ålder behöver utforskas och stöd sätts in för att säkerställa en kontinuerlig skolgång.

127- festivalen kommer fortsätta sina aktiviteter och ge barn och ungdomar meningsfulla aktiviteter på loven och lite äldre ungdomar en chans att sommarjobba som projektledare för de olika aktiviteterna.

Ungdomsmottagningen kommer att förstärka arbetet med brukardelaktighet. En aktiv dialog kommer att föras med ungdomarna och arbetssätt och metoder kommer att utvecklas med utgångspunkt i dialogerna. Ungdomsmottagningen kommer även att förstärka sitt arbete med att nå ensamkommande barn i stadsdelsnämndsområdet.

Fritidsverksamheten ska arbeta för att nå ut till fler ungdomar med sin nuvarande verksamhet genom att fritidsledare besöker skolor i området. Den uppsökande verksamheten riktad till ungdomar som idag inte besöker mötesplatser och träffpunkter är en viktig del i ett förebyggande ungdoms- och fritidsarbetet.

Socialt stöd för nyanlända

Förvaltningen ska erbjuda ett socialt stöd för nyanlända. Målet är att de nyanlända ska fullfölja arbetsförmedlingens etableringsprogram och hitta ett eget boende och en egen försörjning. Målgruppen är egenbosatta, kommunanvisade och kvotflyktingar som kan vara i behov av olika typer av stöd och insatser. Arbetet inleds med en kartläggning av hur många nyanlända som finns i stadsdelsnämndsområdet, vilka behov de har och i vilken utsträckning stadens reguljära stöd redan har nått målgruppen. Med utgångspunkt i denna kartläggning kommer insatser att utvecklas och genomföras. Insatserna kommer att ha ett tydligt barn- och jämställdhetsperspektiv. Medborgarkontoret möter redan idag många nyanlända och kommer att förstärkas med medarbetare som specialiserar sig på att hitta tillvägagångssätt för att nå och stödja nyanlända under etableringstiden.

Jämställdhetsanalys

Utfallet avseende avslutade insatser enligt plan gällande vuxna med missbruk visar att det är en markant skillnad mellan män och kvinnor. Kvinnor avslutas enligt plan i betydligt högre grad än män. Djupgående analyser och utformning av åtgärder för att utjämna skillnader kommer att genomföras under 2018.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	83 %	84 %	Tertial
 Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri	28 %	25 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	45 %	37 %	Tertial
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	80 %	80 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	72 %	60 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	93 %	91 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	93 %	90 %	År
 Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	26 %	26 %	År
 Antal hemlösa	250 st	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla och implementera former för det sociala stödet till nyanlända	2018-01-01	2018-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens ungdomsmottagningar genomföra en särskild satsning på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska implementera rutiner för att säkerställa att hänsyn tas till barnperspektivet i ärenden där en förälder/vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa stödet till barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden, exempelvis genom att tillhandahålla särskilda bo-lotsar som ger stöd i bostadssökande och genom kompensatoriska åtgärder riktade till barnen	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska öka delaktigheten för målgruppen inom socialpsykiatri genom att stödja brukarorganisationernas deltagande i brukarråd och brukarrevisioner	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Flickor och pojkar växer upp under trygga förhållanden

Beskrivning

- Samarbetet mellan förskola, skola och socialtjänst gällande arbete med orosanmälningar förstärks samt att rutiner och checklistor kring orosanmälningar och utredningar upprättas

Förväntat resultat

I minst 80% av orosanmälningarna används upprättade rutiner/checklistor

I minst 70% av ärendena ges återkoppling med relevant information till förskola och skola

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel orosanmälningar där upprättad checklista har använts	80 %		Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel ärenden som återkopplas med relevant information till förskola och skola	70 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Rutiner/checklista vid orosanmälningar/utredningar upprättas i samverkan mellan förskola-skola-socialtjänst	2018-01-01	2018-12-31
Samverkansträffar förskola – skola – socialtjänst genomförs tre gånger per år	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har jämlika livschanser

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har möjlighet till hög livskvalitet utan missbruk och destruktivt beteende. Genom förebyggande och tidiga insatser. Personer i missbruk får det stöd de är i behov av. Barn och unga vuxna och som är i riskzon upptäcks tidigt och får adekvata insatser för att leva ett självständigt liv.
- Vars anhöriga missbrukar stärks för att inte bli medberoende. Barn till invånare med missbruksproblematik eller psykisk ohälsa upptäcks tidigt, uppmärksammas och erbjuds stödgrupper
- Har ett tryggt och självständigt boende. Insatserna mot hemlöshet förstärks och utvecklas genom bland annat bolotsar. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en prioriterad målgrupp
- Är delaktiga i myndighetsutövningen och har inflytande över insatsernas utformning. De är väl informerade om hur de kan ha inflytande över sin livssituation.
- Som är nyanlända vuxna fullföljer arbetsförmedlingens etableringsprogram och har egen försörjning och hittar eget boende.
- Blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Flickor och pojkar:

- Som erbjuds insatser får jämlika förutsättningar för god utveckling och uppväxt genom förvaltningens samarbete med skola och externa samverkanspartners. De erbjuds beprövade och evidensbaserade insatser som undanröjer riskfaktorer och stärker skyddsfaktorer. Vårdnadshavare erbjuds föräldrastödsprogram och stöd i föräldrarollen vid behov. Insatserna anpassas utifrån familjernas olika förutsättningar och levnadsvillkor. Barn och ungas bästa beaktas när vuxna i dess närhet har insatser
- Som är placerade utanför hemmet eller lever i familjer med våld, missbruk eller psykisk ohälsa uppmärksammas. De barn och ungdomar som lever i familjehem uppmärksammas särskilt och erbjuds stödgrupper samt eftervård i öppna former vid en eventuell hemflytt till sin ursprungsfamilj.

- Som riskerar att fara illa eller är placerade utanför hemmet uppmärksammas skolgången särskilt, då man ser att skolan är en av de främsta skyddsfaktorer. Detta görs bland annat genom arbetet med SkolFam.

Förväntat resultat

Minst 83% av de barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen återaktualiseras inte inom 12 månader efter avslutad insats

Minst 45% av insatserna för vuxna med missbruksproblematik avslutas enligt plan

Minst 91% av de familjehemsplacerade barnen i skolåldern klarar målen i kärnämnen i grundskolan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel elever i årskurs 2 i gymnasiet som inte haft problem med spelande de senaste tolv månaderna.	70 %		År
♀ Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan.	91 %		År
♀ Andel familjehemsplacerade barn, där behov finns, som är med i SkolFam.	95 %		År
Andel mappningar med familjer som genomförs enligt Signs och Safety i samband med utredningar.	60 %		År
♀ Andel meddelande om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten och som kunnat avvärijas.	50 %		Tertial
♀ Andel utredningar som rör vuxna där barnets situation redogörs för i ett eget avsnitt.	95 %		År
♀ Antal hemlösa över 65 år.	10 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anhöriga till personer med missbruksproblematik eller som har psykisk ohälsa erbjuds adekvata insatser eller information efter behov	2018-01-01	2018-12-31
Barn som upplevt våld i sin familj får insatsen Trappansamtal	2018-01-01	2018-12-31
Barnfamiljer i behov av att träffa en budget- och skuldrådgivare erbjuds det inom en vecka	2018-01-01	2018-12-31
Fältverksamheten utvecklas med särskilt fokus på de yngre barnen (upp till tonåren)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen påbörjar arbetet med att utveckla eftervård i öppna former för flickor och pojkar som varit placerade i familjehem och som flyttar hem till sin ursprungsfamilj.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen ska öka kunskapen om uppdraget spelmissbruk bland medarbetarna.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen startar upp ett hembesöksprogram. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen säkerställer att unga som blivit anmälda för brott kallas till samtal hos socialtjänsten inom 48 timmar tillsammans med vårdnadshavare.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen säkerställer tillgången till insatsen Peer Support för målgruppen inom socialpsykiatri.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen söker hemlöshetsmedel för att förstärka arbetet kring hemlöshet, särskilt fokus kommer att ligga på barnfamiljer med osäkra	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
boendeförhållanden.		
Förvaltningen söker kompetensutvecklingsmedel för att förstärka arbetet kring hemlöshet, för att genomföra en kunskapsatsning gällande hyresjuridik för förvaltningens medarbetare.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen söker lokala utvecklingsmedel för att förstärka arbetet kring hemlöshet, särskilt fokus kommer att ligga på att stärka intern och extern samverkan, bland annat med Skafast, samt att genomföra en forskarledd forskningscirkel.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen söker lokala utvecklingsmedel för att utveckla arbetssätten och implementera modulerna i ALFACA (Alternative Family Care)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar arbetet "tidigt och lättillgängligt stöd för vårdnadshavare" i föräldrarollen genom sociala investeringsprojektet "Stärkt tidigt stöd i samverkan". (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar arbetet kring hemlöshet bland annat med fokus på bolotsar, kompensatoriska insatser för barn i osäkra boendeförhållanden och vräkningsförebyggande arbete	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar strategier och strukturer för samverkansformer tillsammans med landstinget för att kunna ge bättre stöd till personer som har insatser.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar stöd och hjälp till unga personer, och anhöriga, som deltar i sammanhang som utövar våldsbejakande extremism	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar, stärker och säkerställer arbetet med de ensakommande unga och ger stöd för att de ska fullfölja sina gymnasiestudier.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen vidareutvecklar arbetet med att använda (Samordnad Individuell Plan) SIP, särskilt avseende vuxna	2018-01-01	2018-12-31
I arbetet med Ungas organisering stärks kunskaper om mänskliga rättigheter, antirasism, genus, normkritik och feminism bland flickor och pojkar samt anställda i fritidsverksamheten.	2018-01-01	2018-12-31
Socialtjänsten informerar förskolor i stadsdelsnämndsområdet om anmälningsskyldigheten och hur handläggningen går till efter att en anmälan inkommit till socialtjänsten	2017-01-01	2018-12-31
Socialtjänsten och förskolan samverkar i sociala investeringsprojektet Nya Vägar, ett projekt för att tidigt upptäcka risk eller missbruk hos vårdnadshavare, tillsammans med Ersta vändpunkten	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Arbetet med att göra de offentliga rummen och centrummiljöerna välkomnande, levande och av hög kvalitet är prioriterat. Inom ramen för LUP kommer stadsdelsförvaltningen att samarbeta med de kommunala bostadsbolagen Stockholmshem och Svenska bostäder samt andra fastighetsägare i stadsdelsnämndsområdet kring trygghet. Platssamverkan runt centrummiljöerna kommer att fortsätta med bl a polis, fastighetsägare, trafikkontoret, SKAFAST och SL.

Förvaltningen kommer att utveckla arbetsformer för att öka invånarens inflytande över hur närmiljön utvecklas och hur känslan av trygghet kan öka. Medborgardialoger med fokus på barn, unga och äldre, kommer att genomföras i parkprojekt och kring trygghet. Förvaltningen verkar för att Skärholmens historia och nutid ska synliggöras under 2018. I samverkan med trafikkontoret kommer förvaltningen att prioritera arbetet för en tryggare utemiljö. Förbättrad belysning, nya parkmöbler och hanteringen av växtlighet i det offentliga rummet är exempel

på insatser för att uppnå detta.

Förvaltningen arbetar med trygghetsskapande och brottsförebyggande aktiviteter, handlingsplanen för våldsbejakande extremism implementeras och en styrgrupp för arbetet tillsätts.

Jämställdhetsanalys

Drygt 500 personer har svarat på 2017 års trygghetsmätning. Av de svarande var ca hälften kvinnor och hälften män. Mätningen visar, i linje med tidigare och andra undersökningar, att kvinnor generellt är mer otrygga än män i stadsdelsnämndsområdet.

Mätningen visar bland annat att kvinnor i Vårberg, Sättra och Bredäng i lägre grad är nöjda med belysningen än män. I Skärholmen är något fler kvinnor nöjda. Lägst är siffrorna i Vårberg med 35% nöjda kvinnor och 39% nöjda män. Störst skillnad mellan män och kvinnor syns i Bredäng, där 50% av kvinnorna är nöjda och 61% av männen. Förvaltningen ansöker om trygghetsmedel för att genomföra belysningsinsatser i samtliga fyra stadsdelar, med fokus på de platser som kvinnor uppgett i kvalitativa undersökningar så som dialoger och medborgarmöten.

Mätningen visar också att på frågan om hur trygg eller otrygg den svarande sammanfattningsvis känner sig i sitt bostadsområde svarar en större andel kvinnor än män att de är otrygga i Bredäng (21% av kvinnorna och 16% av männen) och i Skärholmen (19% av kvinnorna och 7% av männen). I Sättra och Vårberg svarar en större andel män än kvinnor att de är otrygga (i Sättra 5% av männen och 3% av kvinnorna och i Vårberg 22% av männen och 20% av kvinnorna). Det visar att det är framförallt i Vårberg, för både män och kvinnor, som det trygghetsskapande arbetet behöver prioriteras, men även på kvinnor i Bredäng och Skärholmen. Förvaltningen kommer att arbeta för att stärka kvinnors organisering i samtliga stadsdelar samt ansöker om medel för att genomföra en medborgarbudgetprocess för trygghetsinvesteringar i Vårberg.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	52 %	76 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat	60 %	70 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	63 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna verka för ökad trygghet i stadens utemiljöer med fokus på situationell brottsprevention	2018-01-01	2018-12-31
 Kommunstyrelsen ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp och förvalta de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen	2018-01-01	2018-12-31
 Trafiknämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, verka för en tryggare utemiljö genom exempelvis förbättrad belysning, parkmöbler och genom att hantera växtlighet i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män upplever att stadsdelsnämndsområdets offentliga rum är välskötta och av hög kvalitet

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Upplever att stadsdelsnämndsområdet är välskött och rent
- Har tillgång till offentliga rum, såsom parker och torg samt centrummiljöer som är välkomnande, tillgängliga, levande och av hög kvalitet
- Har inflytande över hur deras närmiljö utvecklas och vet hur de kan påverka. Inom områden som lämpar sig för deltagandeprocesser sker medborgardialoger och möjligheten till medborgarbudget provas i nya projekt

Förväntat resultat

Minst 60% är nöjda med renhållning och städning

Minst 63% är nöjda med skötsel av park- och grönområden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen genomför insatser för att minska problemen med skadedjur i området.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen initierar ett stadsodlingsprojekt för att öka engagemanget i det gemensamma offentliga rummet och få människor att mötas.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen samverkar med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och kulturnämnden i implementering av nytt skyltprogram som synliggör stadens mångfald och platser där viktiga personer har verkat.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen verkar för att Skärholmens historia och nutid synliggörs, till exempel genom en utställning.	2018-01-01	2018-12-31
Medborgardialoger, med fokus på barn, unga och äldre, utförs i parkprojekt av olika omfattning och en ny medborgarbudgetprocess inleds. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män är trygga i stadsdelsnämndsområdets offentliga rum

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Känner samhörighet och möjlighet till delaktighet och inflytande i samhället vilket ökar den kollektiva förmågan för att delta och engagera sig i trygghetsfrågor
- Upplever att tryggheten ökar när insatser och investeringar i den fysiska miljön genomförs
- Upplever att de offentliga rummen är väl belysta
- Erbjuds att delta i medborgardialoger för ökad trygghet. Särskilt fokus läggs på kvinnors delaktighet i det offentliga rummet (LUP)

Övrigt:

- Det brottsförebyggande arbetet sker i samverkan med föreningar, polisen, fastighetsägare och andra lokala aktörer, bland annat genom det brottsförebyggande rådet (BRÅ)
- Trygghetsskapande arbete sker i samverkan inom ramen för LUP i bl a centrummiljöer genom platssamverkan mellan centrumägare, fastighetsägare, polis, SL, trafikkontoret, MTR, lokala skolor samt Fryshuset. (LUP)
- Förebyggande åtgärder mot våld, sexuella trakasserier, kriminella nätverk och våldsbejakande extremism vidtas särskilt
- Krisberedskapsövningar sker i samverkan med fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar samt externa aktörer beroende på övningens karaktär

Förväntat resultat

Minst 52 % upplever trygghet i den stadsdel där man bor

Minst 61% är nöjd med belysningen i den stadsdel man bor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen nöjda med belysningen i stadsdelen man bor i	61 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen bidrar med kunskap om trygghetsaspekter ur ett lokalt perspektiv i Fokus Skärholmen. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen genomför kris- och beredskapsövningar.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen genomför tillsyn av försäljning av e-cigarett.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen implementerar handlingsplanen mot våldsbejakande extremism och skapar en styrgrupp för arbetet.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen kommer att utveckla samarbetet med de kommunala bostadsbolagen Stockholmshem och Svenska bostäder samt andra fastighetsägare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde, kring trygghet och belysning. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen ska, i samarbete, med trafikkontoret och polis minska problemet med felparkerade och trasiga bilar samt olagliga bosättningar.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen ska, i samarbete, med trafikkontoret och polisen utreda behovet om kameraövervakning på otrygga platser.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen säkerställer att ekonomiska bidrag eller tillgång till lokaler inte går till någon aktör som uppmuntrar till eller möjliggör våldsbejakande extremism.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen undersöker möjligheten att starta upp s k hälsogrupper där t ex löpning skulle kunna kombineras med nattvandring.	2018-01-01	2018-12-31
Medborgardialog för ökad trygghet genomförs. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Medborgarmötena utvecklas för att öka delaktigheten hos invånarna i samarbete med BRÅ och demokratiberedningen	2018-01-01	2018-12-31
Medborgarvårdarna i Vårberg och Sättra ökar engagemanget bland de boende och stärker kommunikationen mellan de boende och förvaltningens verksamheter.	2018-01-01	2018-12-31
Samverkansöverenskommelsen med polisen och andra aktörer revideras och genomförande av överenskommelsens aktiviteter fortsätter.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Förvaltningen bidrar till effektiva processer i bostadsbyggandet samt att samhällsservice planeras i tidiga skeden inom ramen för Fokus Skärholmen. Arbetet kring social hållbar stadsutveckling utvecklas.

En kartläggning över behov hos personer som bor i gruppboende enligt LSS genomförs, för att möjliggöra nya lösningar för boende.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

Bostadsbyggandet bidrar till jämlika levnadsförutsättningar för kvinnor och män, oavsett funktionalitet och ålder

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har likvärdiga förutsättningar att erhålla bostad och har tillgång till ett varierat utbud av bostadsalternativ

Övrigt:

- Bostadsbyggandet i stadsdelsnämndområdet präglas av socialt hållbar stadsutveckling. Samverkan i planeringen och dialoger med invånare om det lokala behovet bidrar till utjämning av skillnader mellan stadsdelsnämndsområdet och andra delar av staden.

Förväntat resultat

Minst 3 stycken pågående projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS

Förvaltningen utvecklar arbetet med socialt hållbar stadsutveckling

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal pågående projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS	3		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen bidrar till effektiva processer i bostadsbyggandet samt att samhällsservice planeras i tidiga skeden inom ramen för Fokus Skärholmen.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen genomför workshop/dialog i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och boende i stadsdelsförvaltningens egen regi verksamheter kring framtidens LSS-boende.	2017-01-01	2018-12-31
Förvaltningen lyfter frågan om miljöbyggnadscertifiering i Fokus Skärholmen.	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen utreder, där det inte är lämpligt med standardförskola, möjligheten till att bygga en förskola i trä.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar arbetet med socialt hållbar stadsutveckling inom Fokus Skärholmen. Samverkan med byggaktörer kring gemensamma målsättningar och initiativ fortsätter.	2018-01-01	2018-12-31
Som komplement till gruppboenden möjliggörs lösningar utifrån brukarens situation och behov, till exempel genom eget boende. Möjligheterna till detta utreds genom kartläggning av behovet hos personer som bor i gruppboende enligt LSS.	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Flickor, pojkar, kvinnor och män har, oavsett förutsättningar, möjlighet till en meningsfull fritid och äger kunskap om vilket utbud som erbjuds inom förvaltningens verksamheter samt hur de kan vara med och påverka. Möjlighet till en meningsfull fritid har ett egenvärde för individen men även samhällsvärden som delaktighet och skapande av nätverk som i sin tur kan bidra till etablering i samhället och i arbetslivet. Utbudet för unga attraherar flickor och pojkar med ett särskilt fokus på flickors önskemål och behov.

Ungas organisering stärks för att öka kunskaperna om mänskliga rättigheter, antirasism, genus, normkritik och feminism bland flickor och pojkar.

Fritidsverksamheten utvecklar arbetet med att nå ut till fler ungdomar med sin verksamhet samt med uppsökande verksamhet till ungdomar som idag inte besöker mötesplatser och träffpunkter.

Förvaltningen kartlägger förutsättningarna för ett allaktivitetshus i Skärholmen tillsammans med kultur- och idrottsförvaltningen.

Jämställdhetsanalys

Flickor och kvinnor nyttjar spontanidrottsplatser i mindre utsträckning än pojkar och män. Särskilda insatser ska genomföras för att utjämna skillnaderna, bland annat genom att ha dialoger med flickor i planeringen. Arbetet med spontanidrott runt Bredängs bollplan, som initierats 2017 och fortsätter 2018 syftar till att öka flickors och kvinnors tillgång till platsen och komplettera fotbollsplanen med aktiviteter som efterfrågas av flickor.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter	75 %	79 %	År

Nämndmål:

Det finns ett utvecklat och varierat utbud av fritidsaktiviteter för flickor, pojkar kvinnor och män

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har möjlighet till en meningsfull fritid och kunskap om vilket utbud som erbjuds. Personer

med funktionsnedsättning erbjuds riktade insatser utifrån behov. Under loven finns möjlighet att ta del av riktade och konstadsfria aktiviteter utifrån egna önskemål. Utbudet för unga attraherar flickor och pojkar med ett särskilt fokus på flickors önskemål och behov. (LUP)

- Har lätt att använda spontanidrottsplatser. De fungerar som mötesplatser för barn och unga där ett jämställt och jämlikt idrottande kan utövas. (LUP)
- Som besöker mötesplatser, aktivitetscenter, parklekar och träffpunkter får möjlighet att ta del av kulturupplevelser och aktiviteter utifrån sina intressen och behov

Övrigt:

- Samarbete med civilsamhället fortsätter. Demokratisamordnarens uppdrag leder till att föreningar får stöd och att deras kraft tas tillvara. Förvaltningen stödjer arbetet för att etablera föreningsdrivna samlingslokaler. (LUP)

Förväntat resultat

Minst 75 % av ungdomar (10-17 år) upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter.

Minst 85 % av besökarna av fritidsverksamheten känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds

Minst 85 % av besökarna i förvaltningens aktivitetscenter för äldre är nöjda med utbudet av aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel besökare av fritidsverksamheten som känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds	85 %		År
♀ Andel besökare i förvaltningens aktivitetscenter för äldre som är nöjda med utbudet av aktiviteter	85 %		År
♀ Andel besökare på sommarfestivalen (127-festivalen) som upplever att festivalen är en trygg plats att besöka.	80 %		År
Andel besökare, barn och vuxna, som är nöjda med parklekarnas verksamhet	80 %		Tertial
♀ Andel invånare som anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott, som tex motionsspår, bollplaner och öppna parkytor	80 %		År
♀ Andel personal i fritidsverksamheten som har kompetens inom genus och normkritik	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
127-festivalen genomförs i samarbete med föreningslivet och genom ett IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) med JKS-basket	2018-01-01	2018-12-31
Fokusgrupper med unga tjejer genomförs i planeringsprocessen av nya parker och spontanidrottsplatser.	2017-01-01	2018-12-31
Fritidsverksamheten arbetar för ett utvecklat jämställdhetsarbete och att unga HBTQ-personer känner sig välkomna till fritidsverksamheten	2018-01-01	2018-12-31
Förskolorna organiserar olika fysiska prova på aktiviteter för flickor och pojkar i samarbete med Idrottsförvaltningen som tillhandahåller lokaler i syfte att skapa ett tidigt intresse	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen erbjuder flickor och pojkar med funktionsnedsättning	2015-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
aktiviteter		
Förvaltningen implementerar nya riktlinjer för föreningsbidrag.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen tillsammans med kultur- och idrottsförvaltningarna kartlägger förutsättningarna för ett allaktivitetshus i stadsdelsnämndsområdet. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen verkar för att fler flickor och pojkar deltar på sommarkollo	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningens samarbete med idrottsförvaltningen stärks ytterligare för att flickor och pojkar ska öka sitt engagemang i olika idrottsaktiviteter (LUP)	2017-01-01	2018-12-31
Gratis simundervisning kommer att erbjudas i Skärholmens sim- och idrottshall under sommaren i samverkan med idrottsförvaltningen (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Idrottsförvaltningen kommer att skapa möjlighet för drop in-fotboll för ungdomar där delar av verksamheten är särskilt riktad mot flickor i samarbete med förvaltningen (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Idrottsförvaltningen kommer att utreda möjligheten att öppna vissa tider i Bredängsbadet för ungdomsverksamheter knutna till förvaltningen (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Idrottsförvaltningen kommer i samarbete med Stockholms idrottsförbund erbjuda föreningar i området utbildning i att leda verksamhet för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (LUP)	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Verksamheterna inom förvaltningens regi erbjuder kultur och eget skapande. Det lokala kulturlivet främjas och speglar den mångfald av erfarenheter som finns i stadsdelsnämndsområdet såväl som i staden. Satsningen på lokala kulturutövare i centrummiljöer utvecklas i syfte att öka tryggheten genom att fler medborgare vistas i dessa miljöer även på kvällstid. Kulturförvaltningen kommer att delta i förvaltningens styrgrupp kring LUP i syfte att stärka samarbetet kring utbudet av olika former av kultur, eget skapande och kulturevenemang. Utbudet av kulturaktiviteter för personer med funktionsnedsättning kommer att öka utifrån deras behov och önskemål.

Via kultursekreteraren erbjuds barn på förskolan utvalda kulturupplevelser (kulanpremien).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter	75 %	74 %	År

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har nära till kultur och eget skapande

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har tillgång till professionell kultur och eget skapande i förskolor, öppna förskolor, parklekar, fritidsgårdar och olika boendeformer i förvaltningens regi.
- Kan påverka och vara delaktiga i kulturella aktiviteter. Det lokala kulturlivet främjas och speglar den mångfald som finns i stadsdelsnämndsområdet såväl som i staden. (LUP)

Flickor och pojkar:

- Uppmuntras till fysisk aktivitet genom musik, tex El Sistema, och rörelse på förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsgårdar. (LUP)
- Styr utbudet av olika former av kultur, eget skapande och kulturevenemang i förskolan och i fritidsverksamheten utifrån sina egna intressen och behov. Utbudet av kulturaktiviteter för personer med funktionsnedsättning ökar utifrån deras behov och önskemål.
- Samarbetet mellan förvaltningen, utbildningsförvaltningen, kulturskolan, idrottsförvaltningen och andra aktörer i stadsdelsnämndsområdet fortsätter att förstärkas kring att nå fler barn och unga. (LUP)

Förväntat resultat

Minst 75 % av ungdomar (10-17 år) upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter

Minst 83 % av vårdnadshavarna upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel nyttjade teaterbesök förmedlade genom kultursekreteraren (kulanpremien)	80 %		År
Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud	83 %		År
Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former (led, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama).	88 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
För att fler flickor och pojkar ska få ett ökat intresse och kunskap om kulturutbudet samarbetar förvaltningen med kulturförvaltningen. (LUP)	2017-01-01	2018-12-31
Förskolorna samarbetar regelbundet med rytmikpedagog	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen fortsätter att utveckla det lokala kulturarbetet med kultursekreteraren som samordnade funktion	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen undersöker möjligheten till bibliotek eller annan mötesplats i Vårberg. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Kulturförvaltningen satsar på biblioteket Punkt127 i Bredäng i arbetet med att locka flera unga pojkar att läsa och låna böcker som en del i det läsfrämjande arbetet. Medarbetare på kulturförvaltningen arbetar också med att attrahera yngre barn att låna medier och engagera sig i verksamhetsinnehållet (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Samtliga mötesplatser, parklekar och träffpunkter inom stadsdelsnämndsområdet erbjuder professionella kulturupplevelser för sina besökare	2017-01-01	2018-12-31
Under året fortsätter samarbetet med kulturskolan och idrottsförvaltningen med att erbjuda danskurser i Skärholmens sim- och idrottshall (LUP)	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Förvaltningen kommer under året prioritera insatser för att brukare ska känna till hur de kan

delta i och påverka sin vardag och kunna lämna synpunkter på sin äldreomsorg. Inom hemtjänsten verkar förvaltningen för att de äldre får beviljade insatser anpassade utifrån dagsaktuella behov och önskemål. Ett aktivitetscenter planeras att starta upp i anslutning till seniorboendet i Sätra. Hemtjänsten i förvaltningens egen regi samt beställarenheten, omsorg om äldre, planeras att Silviahems-certifieras.

Aktivitetscenter

Förvaltningen har under hösten 2017 övertagit två befintliga aktivitetscenter i anslutning till ett seniorboende i Skärholmen. Ett av dessa är för döva och dövblinda. Under 2018 öppnar förvaltningen ytterligare ett aktivitetscenter i anslutning till ett seniorboende i Sätra.

Stadsdelsnämndsområdets aktivitetscenter är öppna, inkluderande och mångkulturella verksamheter och betydelsefulla mötesplatser för äldre. Aktivitetscenter erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter och fungerar förebyggande mot ohälsa och otrygghet. Under 2018 startas ett språkcafé på seniorboendets aktivitetscenter i Skärholmen.

Jämställdhetsanalys

Resultatet av brukarundersökningen för förvaltningens biståndsbedömda dagverksamhet i egen regi, Sätra demensdagverksamhet, visade stora skillnader i nöjdhet mellan kvinnor och män. Kvinnors nöjdhet med verksamheten hade sjunkit sedan föregående år och var betydligt lägre än männens. Verksamheten tog utifrån detta resultat fram en handlingsplan som innehåller aktiviteter som syftar till att ta fram kvalitativ data som komplement till brukarundersökningen. Arbetet med handlingsplanen har löpt under år 2017 och beräknas vara färdigt under våren 2018. Utifrån den information som då har samlats in kommer en jämställdhetsanalys genomföras.

Inom den kommunala hemtjänsten löper projektet Kost och måltid ur ett normkritiskt perspektiv fortsatt på. Under 2018 förväntas resultat utifrån kartläggningar i verksamheten att uppnås och utifrån dem kommer en analys utifrån bland annat kön att genomföras och vid behov leda till en handlingsplan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	72 %	72 %	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	60 %	56 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen	78 %	85 %	År
 Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen	87 %	84 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare äldreomsorgen	82 %	85 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	9	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet och registreringen i Senior Alert och Svenska Palliativregistret för att få underlag till förebyggande	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
åtgärder i syfte att bland annat minska fallskadorna		
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå förbättringar som ökar likställigheten i staden samtidigt som det avlastar biståndshandläggare från administrativa uppgifter	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden ska initiera ett kvalitetsutvecklingsarbete inom särskilt boende för äldre i samarbete med stadsdelsnämnderna	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Kvinnor och män har en trygg äldreomsorg av god kvalitet

Beskrivning

Kvinnor och män:

- Har en omsorg som innebär en hög livskvalitet och en känsla av trygghet. De upplever att de får ett gott och värdigt bemötande i kontakten med nämndens olika verksamheter utifrån mänskliga rättigheter. Inom hemtjänsten upplever äldre att de inte behöver ta emot hjälp av för många medarbetare. Anhöriga ges ett bra bemötande och stöd vid behov
- Har ett flexibelt, tillgängligt, hemlikt och tryggt boende
- I våra verksamheter i egen regi är väl informerade om hur de kan delta i och påverka sin vardag. Inom hemtjänsten finns en stor handlingsfrihet så att den äldre får beviljade och utförda insatser anpassade utifrån dagsaktuella behov och önskemål
- Har goda möjligheter till social gemenskap. Det finns sociala träffpunkter för äldre i stadsdelsnämndsområdet som erbjuder ett varierat och mångkulturellt innehåll med professionella kulturupplevelser
- På Sätra vård- och omsorgsboende tycker att måltiderna är trevliga stunder på dagen. De äldre erbjuds vällagad och näringsrik mat med hög andel ekologiskt innehåll och miljömärkt fisk
- Blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Övrigt:

- Förvaltningen genomför under 2018 en Silviahemscertifiering av den kommunala hemtjänsten och beställarenheten för att öka kompetensen kring, och säkerställa ett anpassat bemötande, av äldre med demens. Certifieringen förväntas också stärka det förebyggande arbetet för målgruppen äldre med begynnande demens.

Förväntat resultat

Minst 82 % av omsorgstagarna i äldreomsorgen är nöjda

Minst 87 % av omsorgstagarna i äldreomsorgen är trygga

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi-verksamheter inom äldreomsorgen	95 %		År
 Andel äldre inom kommunala hemtjänsten som upplever att de känner förtroende för personalen	89 %		År
 Andel äldre med hemtjänst som anser att beslutet motsvarar	60 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
behovet			
♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som trivs med de gemensamma utrymmena	64 %		År
♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som upplever att de har förtroende för personalen	82 %		År
♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som är nöjda med de aktiviteter som erbjuds	74 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ett informationsmaterial om brukares och anhörigas olika möjligheter att lämna synpunkter och klagomål på äldreomsorgen skickas ut	2018-01-01	2018-03-31
Förvaltningen bedriver ett uppsökande arbete och genomför informationsinsatser för äldre	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen bevakar hur arbetet med "Tryggt mottagande i hemmet" faller ut i det pågående pilotprojektet	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen startar ett aktivitetscenter i anslutning till seniorboendet i Sättra	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen säkerställer att mötesplatsernas aktiviteter har mångkulturellt innehåll	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen uppdrar åt Micasa att utreda möjligheten till tillagningskök på Sättra vård- och omsorgsboende	2018-01-01	2018-12-31
Hemtjänsten i förvaltningens egen regi fortsätter implementeringen av ramtid för hemtjänstens brukare	2018-01-01	2018-12-31
Hemtjänsten i förvaltningens egen regi samt Beställarenheten omsorg om äldre Silviahemscertifieras.	2018-01-01	2018-12-31
Under 2018 startas ett språkcafé på seniorboendets aktivitetscenter i Skärholmen	2018-01-01	2018-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Nedan redovisar förvaltningen för ett urval av de mest prioriterade satsningarna under respektive verksamhetsområdesmål.

Energianvändningen är hållbar

Huvudinriktningen i förvaltningens miljöarbete är minskad klimatpåverkan genom effektiviserad energianvändning samt genom ökad användning av förnybar energi. Bland prioriterade aktiviteter kan nämnas att nybyggda förskolor miljöcertifieras och att medel söks för att byta ut uttjänta armaturer i motionsspår och till skräpkorgar med solcellskomprimering. Arbetet med att minska klimatpåverkan genom effektiviserad energianvändning och växla över till ökad användning av förnybar energi pågår kontinuerligt.

Transporter i Stockholm är miljöanpassade.

Förvaltningens verksamheter väljer drivmedel och fordon som ger lägre luftföroreningar. Resor i tjänst sker miljövänligt i enlighet med stadens resepolicy. Under året planerar förvaltningen att ansöka om medel för att investera i elcyklar för personalen inom hemtjänsten. Ett projekt med att minska antalet taxiresor i tjänst har påbörjats.

Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Förvaltningen planerar skötseln av stadsdelsnämndsområdets grönområde på ett sätt som gynnar rekreation och biologisk mångfald. Genom att arbeta för att öka tillgängligheten till Sätorskogens naturreservat kan medborgarna i större utsträckning utnyttja grönskan och vattnet.

Förvaltningen ansöker om 1 mnkr för att säkerställa en fortsatt ändamålsenlig skötsel av Sätorskogens naturreservat. Utöver detta kommer förvaltningen att delta som pilotstadsdel i miljöförvaltningens förstudie "Effektivare miljöövervakning av stadens natur".

Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Förvaltningen stärker sitt arbete med sortering och arbetssätt för att undvika onödiga förpackningar, engångsmaterial och matsvinn. Arbetet med att minska avfall och möjligheten att återvinna och sopsortera intensifieras. Matavfall sorteras ut för biologisk behandling och rutiner för hantering av farligt avfall ska tas fram.

Stockholms miljö är giftfritt

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att öka användandet av ekologiska livsmedel och minska användningen av kemikalier. Ambitionen av andel inköpta måltider och livsmedel i staden som är ekologiska höjs. Förskoleverksamheten fortsätter att arbeta för en giftfri förskola. Flickor och pojkar görs delaktiga i rensningen av leksaker och material som inte är kemikaliesmarta. En ansökan till Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling" ska skickas in. Utmärkelsen handlar om att lärandet för hållbar utveckling är en aktiv del av förskolans pedagogiska arbete.

Inomhusmiljön i Stockholm är sund

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att inomhusmiljön i de lokaler där verksamhet bedrivs ska vara av god kvalitet. Bevakning sker kontinuerligt av nya innovativa lösningar som bidrar till dels bättre inomhusmiljö och dels lägre energianvändning i sitt arbete med att förbättra inomhusmiljön.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Förvaltningen ansöker om medel för att byta ut uttjänta armaturer vid Bredängs motionsspår till LED-belysning och till skräpkorgar med solcellskomprimering.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Köpt energi (GWh)	1,25 GWh	1785 GWh	År

Nämndmål:

Nämndens energianvändning är hållbar

Beskrivning

- Förvaltningens verksamheter bidrar till minskad klimatpåverkan, effektiviserad energianvändning och växlar över till ökad användning av förnybar energi.

Förväntat resultat

Köpt energi minskar till 1,25 GWh

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen bevakar att vid all nybyggnation ska förskolor certifieras med Miljöbyggnad, lägst med nivå silver.	2017-01-01	2018-12-31
Förvaltningen söker klimatinvesteringsmedel för byte av uttjänta armaturer vid motionsspår.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen söker medel för solcellsdrivna skräpkorgar som hjälper till att effektivisera tömningen samt sänka koldioxidutsläppen	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Förvaltningen genomför en kartläggning över nyttjandet av taxi och hyrbilar inom verksamheterna. Klimatinvesteringsmedel söks för inköp av elcyklar till hemtjänsten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	85 %	85 %	Halvår

Nämndmål:

Nämndens transporter är miljöanpassade

Beskrivning

- Förvaltningens verksamheter väljer drivmedel och fordon som ger lägre luftföroreningar.
- Det är lätt att ta sig fram med cykel i området.
- Resor i tjänst sker miljövänligt genom att kollektivtrafik och cykel väljs i första hand.

Förväntat resultat

Antalet taxiresor i tjänst minskar i kostnader med 25%

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Kostnaden för taxiresor i tjänst minskar	25 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En kartläggning av nyttjande av taxi och hyrbilar i tjänst genomförs.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen samverkar med trafikkontoret för att rätta till felaktiga hänvisningsskyltar för cykel i området.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen söker klimatinvesteringsmedel för inköp av elcyklar.	2018-01-01	2018-12-31
Vårdplaneringar och andra möten där förvaltningens medarbetare och brukare deltar görs via videokonferens där så är lämpligt.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Förvaltningen arbetar för att tillgängliggöra Sätterskogens naturreservat för besökare och

sköter grönområden på ett sätt som gynnar rekreation och biologisk mångfald.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden och trafiknämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Ekosystemtjänster i park- och naturområden bidrar till en god livsmiljö

Beskrivning

- Stadsdelsnämndsområdets grönområden sköts på ett sätt som gynnar rekreation och biologisk mångfald och tar vara på de nyttor som naturen kan ge och som gör staden både friskare och tåligare.
- Flickor och pojkar, kvinnor och män har nära att utnyttja grönskan och vattnet genom att Sätorskogens naturreservat är tillgängligt. Ekologiska värden utvecklas.

Förväntat resultat

Minst 95% av strandbaden har bra vattenkvalité enligt miljöförvaltningens mätningar
 Minst 5% m2 genomförda naturvårdsåtgärder på prioriterade områden

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel m2 genomförda naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd.	5 %		År
Andel mätillfällen av strandbadens vatten som visar på bra vattenkvalité	95 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Eventuella brister i vattenkvalitén vid områdets strandbad utreds i samverkan med miljöförvaltningen och åtgärder för förbättrad vattenkvalité genomförs.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen ansöker om 1 mnkr för att säkerställa en fortsatt ändamålsenlig skötsel av Sätorskogens naturreservat.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen deltar som pilotstadsdel i miljöförvaltningens förstudie "Effektivare miljöövervakning av stadens natur" och utvecklar arbetssätt för ekologiska förstärkningsåtgärder och mätmetoder för ekosystemtjänster.	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Sortering förbättras och arbetssätt för att undvika onödiga förpackningar, engångsmaterial och matsvinn inom förvaltningens verksamheter implementeras. Rutiner för kontroll av vilket farligt avfall som uppstår inom den egna verksamheten samt korrekt hantering av dessa säkerställs.

Nämndmål:

Avfallshanteringen inom nämndens verksamheter är miljövänlig och resurseffektiv

Beskrivning

• Förvaltningens verksamheter bidrar till minskat avfall och möjligheten att återvinna och sopsortera ökar. Återvinningen och insamlingen av matavfall ökar och matsvinnet i verksamheterna minskar. Matavfall sorteras ut för biologisk behandling

Förväntat resultat

Minst 76% av förskolorna sorterar matavfall för biologisk behandling

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som sorterar matavfall för biologisk behandling	76 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen arbetar med att ta fram rutiner för att ha kontroll på vilket farligt avfall som uppstår inom den egna verksamheten och förvissa sig om att egen hantering, borttransport och omhändertagande sker på ett korrekt sätt.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen söker klimatinvesteringsmedel för inköp av solcellsdrivna skräpkorgar.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningens verksamheter med tillagningskök sorterar där så är möjligt ut matavfall för biologisk behandling.	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Andel ekologiska livsmedel ökar och användningen av kemikalier minskar i förvaltningens egna verksamheter. Förskolan fortsätter arbetet för en kemikaliesmart och giftfri förskola med Kemikaliecentrums vägledning som utgångspunkt. Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse ”Skola för hållbar utveckling”. En bok tas fram av kocknätverket inom förskolorna där klimatsmarta och Barnen görs delaktiga i vilken mat som serveras i de matråd som finns på förskolorna. Vid nybyggnation av förskolor och vid upphandling finns rutiner för att säkerställa giftfria material. Förskolans kocknätverk planerar att göra en bok med förslag på frukostar, luncher och middagar som är näringsriktig och klimatsmart som vårdnadshavarna ska få ta del av för att lära sig mer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	88 %	Fastställs 2018	År
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	80%	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	45 %	45%	År

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giffria och klimatsmarta

Beskrivning

- Förskolorna fortsätter att arbeta för en giffri förskola. Flickor och pojkar görs delaktiga i rensningen av leksaker och material som inte är kemikaliesmarta
- Flickor och pojkar görs delaktiga i vilken mat som serveras genom matråd tillsammans med förskolornas kockar. Vegetariska måltider serveras i förskolorna och kunskapen om klimatsmart matlagning ökar. Information sprids genom stadsdelens köksnätverk där goda erfarenheter utbyts. Planering finns att göra en bok med förslag på frukostar, luncher och middagar som är näringsriktig och klimatsmart som vårdnadshavarna ska få ta del av för att lära sig mer om det.
- Ekologiska livsmedel ökar och användningen av kemikalier minskar i förvaltningens egna verksamheter

Förväntat resultat

Minst 92 % av förskolorna har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola

80 % av bygg- och anläggningsentreprenader som avslutas uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system

Minst 45 % av andel inköpta måltider och livsmedel i staden är ekologiska

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling"	2017-01-01	2018-12-31
Förvaltningen arbetar med kemikalieregistreringssystemet Chemsoft och minskar användning av märkningspliktiga kemiska produkter/utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen.	2018-01-01	2018-12-31
Vid om- eller utbyggnad av förskolor ställer förvaltningen krav på att fastighetsägare prioriterar att ta bort byggmaterial som innehåller skadliga kemikalier	2016-04-28	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

Förvaltningen strävar kontinuerligt till att bedriva verksamhet i lokaler med en god inomhusmiljö. Förvaltningen förbättrar luft- och ljudkvaliteten kontinuerligt i lokaler där det behövs och där förvaltningens verksamhet bedrivs. Vid ny- och ombyggnationer kommer luftmätningar att göras.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i nämndens verksamhetslokaler är sund

Beskrivning

- Förvaltningen bedriver sin verksamhet i lokaler där inomhusmiljön är av god kvalitet
- När åtgärder vidtas för att förbättra inomhusmiljön bevakas att tekniska lösningar som bidrar både till en bättre inomhusmiljö och lägre eller lika energianvändning eftersträvas

Förväntat resultat

Vid ny – och ombyggnationer görs luftmätningar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen gör luftmätningar vid ny- och ombyggnationer	2018-01-01	2018-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Nedan redovisar förvaltningen för ett urval av de mest prioriterade satsningarna under respektive verksamhetsområdesmål.

"Stockholm är en världsledande kunskapsregion"

Under året planerar förvaltningen för att starta projektet CPU – Centrum för professionsutveckling tillsammans med Södertörns högskola. Förvaltningen ser över möjligheten och behovet av att inrätta en VFU-samordnare.

"Stockholm är en företagsvänlig stad"

I samverkan med Stockholm Business Region och Start-up Stockholms träffpunkt i Skärholmen förstärks möjligheten för invånare att få stöd och den rådgivning de behöver för att starta eget. Förvaltningen kommer att i samverkan med Stockholm Business Region AB och kommunstyrelsen kartlägga möjligheten för ökad tillväxt inom stadsdelsnämndsområdet. Medborgarvårdarna kommer att ge vägledning till personer som vill starta eget kring vilken rådgivning och stöd staden erbjuder.

Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Genom uppsökande arbete och i samverkan med Jobbtorg och arbetsförmedlingen, ska förvaltningen verka för att bryta långvarigt bidragsberoende för personer som står utanför samhället. Särskilda insatsgruppen för unga vuxna samverkar med Jobbtorg.

Att erbjuda utbildning inom bristyrken till kvinnor i Vårberg och unga vuxna i hela stadsdelsnämnds-området är prioriterat inom ramen för LUP i samverkan med Arbetsmarknadsförvaltningen. Utöver detta kommer riktade dialoger att genomföras för att tydliggöra vilka insatser som kan öka kvinnornas delaktighet i det offentliga rummet i samråd med målgruppen. Fler feriejobb för ungdomar och Stockholmsjobb ska tillskapas och dessutom planeras för fler tidsbegränsade anställningar, främst inom parkverksamheten i egen regi. Möjligheten för feriearbetande ungdomar att arbeta på andra förvaltningar och bolag undersöks i samverkan, t ex med Stadsarkivet och Idrottsförvaltningen i arbetet med Stockholmskällan.

I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

Förvaltningen utvecklar och samordnar sitt arbete med det uppsökandet arbetet i samverkan med Arbetsmarkandsförvaltningen för att nå fler som står utanför utbildningssystemet. Medborgarkontoret blir en viktig nyckelfunktion för att ge information såväl muntligt som skriftligt och i att ge stöd och vägledning.

Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

En budget i ekonomisk balans uppnås genom att verksamheterna är kostnadseffektiva och anpassade till brukarnas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Prioriteringen sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

Förvaltningen samverkar med högskolor och universitet i regionen bland annat inom områdena förskola, socialtjänst och äldreomsorg. Inom ramen för handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndsbedömare finns en avsiktsförklaring gällande att utöka och förenkla mottagande av studenter för att genomföra den verksamhetsförlagda utbildningen. Under 2018 kommer förvaltningen även att se över möjligheten till att inrätta en VFU- samordnare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	45	Tas fram av nämnden	Tertial

Nämndmål:

Förvaltningen samverkar med högskolor och universitet för kunskapsutbyte

Beskrivning

- Där det är möjligt samverkar förvaltningen med högskolor och universitet i regionen inom områdena förskola, socialtjänst, funktionsnedsättning och äldreomsorg samt stadsutveckling och medborgarservice
- Inom ramen för handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndsbedömare finns en avsiktsförklaring gällande att utöka och förenkla mottagandet av studenter för att genomföra den verksamhetsförlagda utbildningen
- Förvaltningen samverkar med Södertörns högskola, i projektet Centrum för professionsutveckling (CPU), med syfte att öka kvaliteten på den verksamhetsförlagda utbildningen för förskollärostudenterna samt stärka och kompetensutveckla förskolans medarbetare

Förväntat resultat

Minst 45 tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
-----------	--------	-------------	--------------

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal tillhandahållna platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för socionomer	12 st		År
Antal tillhandahållna platser för verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare (VFU)	29 st		År
Antal tillhandahållna platser för verksamhetsförlagd utbildning för sjuksköterskor och paramedicinare (VFU)	4 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ser över möjligheten och behovet av att inrätta en VFU-samordnare.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen startar projektet CPU – Centrum för professionsutveckling tillsammans med Södertörns högskola.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

Förvaltningen förstärker samarbetet med Stockholm Business Region och Start-up Stockholm för att utöka deras närvaro i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Invånare får det stöd och den rådgivning de behöver för att starta eget.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stockholm Business Region AB ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga möjligheterna för ökad tillväxt inom respektive stadsdels geografiska område genom en lokal näringslivsanalys	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Företagare väljer att etablera sig i stadsdelsnämndsområdet och fler arbetstillfällen skapas lokalt

Beskrivning

- När stadsdelsnämndsområdet växer etableras fler företag lokalt och befintliga verksamheter kan växa. För småföretagare och det lokala näringslivet finns företagarservice och rådgivning, bland annat genom stadens Start-up verksamhet. (LUP)

Förväntat resultat

En näringslivsanalys finns för stadsdelsnämndsområdet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen förstärker samarbetet med Stockholm Business Region och Start up Stockholm för att utöka deras närvaro i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen ger vägledning till personer som vill starta eget, om den rådgivning och det stöd staden erbjuder. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Genom uppsökande arbete och i samverkan med Jobbtorg och arbetsförmedlingen, ska förvaltningen verka för att bryta långvarigt bidragsberoende för personer som står utanför samhället. I samarbete med Arbetsmarknadsförvaltningen utreds möjligheten att ta fram ytterligare skraddarsydda utbildningar inom olika bristyrken. Särskilda insatsgruppen för unga vuxna samverkar med Jobbtorg. Förvaltningen utvecklar samarbetet med utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet Iwork (utökat stöd till individer och arbetsgivare) för att unga med funktionsnedsättning ska få möjlighet att provas mot eller stöttas till sysselsättning.

Att erbjuda utbildning inom bristyrken till kvinnor i Vårberg och unga vuxna i hela stadsdelsnämnds-området är prioriterat inom ramen för LUP i samverkan med Arbetsmarknadsförvaltningen. Utöver detta kommer riktade dialoger att genomföras för att tydliggöra vilka insatser som kan öka kvinnornas delaktighet i det offentliga rummet i samråd med målgruppen. Fler feriejobb för ungdomar och Stockholmsjobb tillskapas och dessutom planeras för fler tidsbegränsade anställningar, främst inom parkverksamheten i egen regi. Möjligheten för feriearbetande ungdomar att arbeta på andra förvaltningar och bolag undersöks i samverkan, t ex med Stadsarkivet och Idrottsförvaltningen i arbetet med Stockholmskällan. Barns röster tillvaratas och barnperspektivet beaktas för de barn vars familjer uppbär ekonomiskt bistånd.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen arbetar aktivt med att stötta personer som uppbär ekonomiskt bistånd till att få en egen försörjning. Det är fler kvinnor än män som erhåller ekonomiskt bistånd. Under året har förvaltningens arbetsträningsverksamhet utvecklat fler arbetstillfällen särskilt utformade för kvinnor. En viktig faktor är att verksamheten har ett flexibelt utbud av arbetsuppgifter som anpassas efter målgruppens föränderliga behov. Arbetet kommer att stärkas ytterligare under 2018.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,3 %	1,6%	Tertial
 Andel unga som varken arbetar eller studerar		Fastställs 2018	År
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,2 %	1,1%	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	20 st	1 000 st	Tertial
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	35 st	500 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	800 st	9 000 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	20 st	1 000 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	700 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska genom jobbtorgen för unga i Kista, Skärholmen och vid Globen, och i samarbete med stadsdelsnämnderna förstärka det uppsökande och stödjande arbetet för unga utan sysselsättning och med komplex problematik samt utveckla insatser för målgruppen.	2018-01-01	2018-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2018-01-01	2018-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna öka utbytet mellan stadsdelarna kring sommarjobben för att öka sammanhållningen i staden och möjliggöra för fler att testa arbete i andra stadsdelar än där man bor.	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med villkor för sysselsättningsfrämjande åtgärder vid upphandlingar.	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utveckla samverkan med det lokala näringslivet och civilsamhället för att skapa förutsättningar för jobb, integration och social hållbarhet med en särskild inriktning mot unga.	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska, exempelvis inom ramen för sina olika verksamhetsområden, öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Fler kvinnor och män jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Beskrivning

Kvinnor och män:

- Är självförsörjande. De som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd att bli självförsörjande och är enbart beroende av ekonomiskt bistånd under en kortare period. Nyanlända ges stöd till att komma in i och slutföra arbetsförmedlingens etableringsprogram, vilket ökar möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden. Barns röster i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd, görs hörda utifrån ett tydligt barnperspektiv
- Som står utanför samhället nås genom förvaltningens proaktiva och uppsökande arbete i samverkan med jobbtorg, arbetsförmedlingen och andra aktörer. Särskilda sociala insatsgrupper för unga vuxna fortsätter i samverkan med Jobbtorg, polis och andra aktörer (LUP)
- Ges möjlighet till utbildning inom bristyrken för framför allt riktade till kvinnor och unga vuxna (LUP)
- Ges möjlighet till praktiktillfällen genom Stockholmsjobb och fler anställningar skapas för personer i arbetsmarknadsåtgärder som inkluderar visstidsanställningar
- Som är mellan 16-29 år har arbete eller studerar (LUP)
- Som deltar i en daglig verksamhet har möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden
- Är delaktiga i myndighetsutövningen och har inflytande över insatsernas utformning. De är väl informerade om hur de kan ha inflytande över sin livssituation

Flickor och pojkar:

- Får feriejobb och arbetslivserfarenhet

Förväntat resultat

Högst 3,3% av stadsdelsnämndområdets befolkning har ekonomiskt bistånd

Högst 2,2% av hushållen i stadsdelsnämndsområdet har långvarigt ekonomiskt bistånd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen samarbetar med arbetsmarknadsförvaltningen för att stärka arbetet med unga vuxna och kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden (LUP)	2017-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utreder möjligheter att i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och andra stadsdelar ta fram ytterligare skraddarsydda utbildningar inom olika bristyrken. (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar samarbetet med utbildning- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet Iwork (utökat stöd till individer och arbetsgivare) för att unga med funktionsnedsättningar ska få möjlighet att prövas mot eller stöttas till sysselsättning.	2018-01-01	2018-12-31
I samverkan med arbetsmarknad- och socialförvaltningen sprida metoden Individual placement and support (IPS).	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

Förvaltningens uppdrag avseende att stötta och lotsa stadsdelsnämndsområdets invånare gällande fortbildning oavsett ålder utförs såväl uppsökande som lotsande. Förvaltningens medborgarkontor utgör en nyckelfunktion i detta arbete. Där ska information såväl muntligt som skriftligt förmedlas samt stöd och vägledning ges.

Nämndmål:

Kvinnor och män har kunskap om vilka utbildningsvägar som finns att tillgå

Beskrivning

- Invånare har kunskap om var de vänder sig för att få kunskap om relevanta utbildningsvägar

Förväntat resultat

Minst tre verksamheter vägleder invånare om relevanta utbildningsvägar (introduktionsförskola, medborgarvärdar och samhällsvägledare)

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen lotsar personer till rätt instans för att kunna få kunskap om relevanta utbildningsvägar	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar och samordnar sitt arbete med det uppsökandet arbetet tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen för att nå fler som står utanför utbildningssystemet	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Ekonomi följs upp månadsvis på enhets-, avdelnings- och nämndnivå. Nyckeltal i syfte att stödja ekonomiuppföljningen har tagits fram och följs upp månatligen. Vid eventuell befarat underskott tas handlingsplaner i syfte att få en ekonomi i balans fram.

Verksamheterna är kostnadseffektiva och anpassade till brukarnas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Budgeten är i balans

Beskrivning

- Förvaltningen har en budget i ekonomisk balans. Verksamheterna är kostnadseffektiva och anpassade till brukarnas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer.
- Investeringarna präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringen sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.
- Medborgarbudget prövas där så är lämpligt och möjligt.
- Prognossäkerheten i nämndens verksamheter är god.

Förväntat resultat

Nämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 % efter resultatöverföringar
Nämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 % mellan tertialrapport 2 och bokslut

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Nedan redovisar förvaltningen för ett urval av de mest prioriterade satsningarna under respektive verksamhetsområdesmål.

Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Förvaltningens styrgrupp kring jämställdhetsfrågor utvecklar arbetet för att makt och resurser fördelas lika i verksamhetsstyrningen. Rutiner för jämställdhetsanalyser ska implementeras i enlighet med programmet för ett jämställd Stockholm och genusbudgetering kommer att prövas där det är möjligt. De särskilda medlen som är avsatta för kvinnors organisering kommer att användas för de aktiviteter som kvinnorna i dialog med förvaltningen vill prioritera och genomföra för att stärka kvinnors ställning i samhället.

Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Förvaltningen har utifrån förutsedda utmaningar och behov tagit fram en kompetensförsörjningsplan som utgör inriktningen för förvaltningens kompetensförsörjning de kommande åren. Erhållna medel från kompetensutvecklingsatsningen kommer att fortsätta

användas inom områdena; genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och HBTQ-frågor samt ledarutvecklingsinsatser.

All rekrytering som förvaltningen genomför är fortsatt kompetensbaserad. Arbetet med att öka fasta heltidsanställningar och minska användningen av visstidsanställningar intensifieras genom att erbjuda alla ofrivilla deltidsarbetande heltid under året. Förvaltningen stärker sitt arbete med att skapa en arbetsplats för alla som genomsyras av jämställdhet och mångfald. Arbetet sker systematiskt för att säkerställa att alla medarbetare behandlas likvärdigt kopplat till arbetsförhållanden, utvecklingsmöjligheter och arbetsvillkor.

Att skapa de rätta förutsättningarna för chefer att utöva ett närvarande ledarskap prioriteras. Andra fokusområden blir att utveckla det hälsofrämjande arbetet med empiriskt vedertagna metoder som grund och fortsätta arbetet med att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare, biståndshandläggare och barnskötare genom implementeringen av framtagna planer. Medarbetare och chefer kompetensutvecklas inom våldsbejakande extremism samt otillåten påverkan.

Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.

Huvudinriktningen för all av förvaltningens verksamheter är att invånare i stadsdelsnämndsområdet erbjuds verksamheter som lever upp till mänskliga rättigheter och är fria från diskriminering. Ingen ska diskrimineras oavsett, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Att kränkande särbehandling alltid motarbetas är prioriterat. Genom att utveckla samverkan med rådet för mänskliga rättigheter förstärker förvaltningen arbetet mot diskriminering. Feriearbetande ungdomar får under sin arbetsperiod utbildning kring diskriminering, genus, normkritik och antirasism. Flera av förvaltningens enheter kommer att HBTQ-certifieras och förvaltningen kommer att uppmärksamma och delta på Europride 2018. Förvaltningen kommer också att säkerställa att kompetens finns om rasism och diskriminering i verksamheterna, med utgångspunkt i ECCARs tiopunktsprogram.

Under året kommer förvaltningen erbjuda ytterligare ett nytt föräldrastödsprogram utöver ABC, ”Ny i Sverige” som speciellt riktar sig till föräldrar som är nyanlända. Förvaltningen kommer även att erbjuda föräldrastödsprogram som riktar sig särskilt till tonårsföräldrar, ”Älskade förbannade tonåring”.

I syfte att stärka barn- och ungdomsperspektivet i stadens beslutsfattande och utveckla kontaktytorna mellan unga och beslutsfattare kommer förvaltningen under 2018 fortsätta arbeta med ungas organisering och stötta ungdomsrådet (UNGSK). Förvaltningen ser över och utvecklar medborgarmötena där ungdomar kommer att delta i fokusgrupper i relevanta frågor. Som ett led i arbetet att stärka ungas egenmakt behöver också föräldrar få kännedom om barn och ungdomars rättigheter.

Förvaltningen fortsätter att stödja 127-festivalen som arrangeras genom ett IOP-avtal med Mitt 127. En av framgångsfaktorerna för 127-festivalen är att alla de unga goda förebilderna som arbetar i projektgrupper med att skapa festivalen är de som är initiativtagare och beslutsfattare.

Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

Barnrättsperspektivet förstärks för att genomsyra förvaltningens alla verksamheter. Barnets bästa beaktas särskilt vid beslut som rör barn, både flickor och pojkar. Förvaltningen förstärker arbetet med likabehandlingsplaner i förskolorna. Såväl flickor som pojkar ska vara delaktiga i beslut och insatser som berör de, både indirekt och direkt. Samtliga enheter inom socialtjänsten planerar att upprätta rutiner kring barns delaktighet. Kompetensutveckling kommer att ske gällande Barnkonventionen till berörda medarbetare inom förskola och socialtjänst.

Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld.

Inriktningen i förvaltningens verksamhet är att personer som misstänks leva med våld i nära relation eller vara utsatta för hedersrelaterat våld erbjuds insatser utifrån det individuella behovet. Mötet med förvaltningen präglas av personal som har kunskap om hur våld kan upptäckas och vilka åtgärder som kan vidtas. Förvaltningen prioriterar att inrätta ett relationsvåldscentrum i samverkan med stadsdelsförvaltningarna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö.

Stockholm är en tillgänglig stad för alla.

Att medborgare med någon form av funktionsnedsättning upplever att de får ett gott bemötande i kontakten med förvaltningens olika verksamheter är huvudinriktningen för verksamheterna. Arbetet med att dels informera brukare hur de kan delta i och påverka sin vardag och få det stöd de behöver och dels för att deltagandet såväl i hemmet som på den dagliga verksamheten blir så självständigt som möjligt prioriteras. I samverkan med stadsdelsförvaltningarna i Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen utreds möjligheterna och förutsättningarna för en samlad organisation vad gäller den kommunala assistansverksamheten.

Investeringar i stadsdelsnämndsområdets ytermiljö för att minska enkelt avhjälpna hinder fortsätter.

Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Invånares och brukares synpunkter och förslag är en viktig del i förvaltningens verksamhetsutveckling. Att stärka de former som finns idag för dialog med olika målgrupper är ett fokusområde. Utveckling av arbetssätt för att det ska vara enkelt att komma i kontakt med förvaltningens verksamhet prioriteras. I samverkan med demokratiberedningen planeras medborgardialogerna att utvecklas. Ungdomsrådet ges goda möjligheter till ökat inflytande.

Prioriterade aktiviteter under året är implementering av handlingsplan för ökat valdeltagande och verka för att fler föreningslokaler i samband med nya bostadsprojekt.

"Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning uppåt."

Förvaltningens planerar att förstärka kompetens avseende upphandlingar. Implementeringen av stadens program för upphandling och inköp är prioriterat.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Förvaltningen fortsätter arbetet med jämställdhetsintegrering av verksamheterna som leds av

en styrgrupp där chefer från olika enheter är representerade. En gemensam modell för jämställdhetsanalys kommer att användas på alla enheter.

Alla som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter ska få ett bemötande som är likställt oavsett kön. Stöd och service utformas på ett likvärdigt sätt för flickor och pojkar, kvinnor och män och resursfördelningen utifrån könstillhörighet analyseras.

Medarbetare får under året en ökad kunskap kring jämställdhet samt hur jämställdhetsanalyser kan användas i planeringen, uppföljningen och utvecklingen av förvaltningens verksamheter. Genusbudgetering prövas inom utvalda enheter.

Kvinnors organisering

Ett uppsökande och relationsskapande arbete kommer att bedrivas för att nå kvinnor med information om påverkansmöjligheter, mötesplatser och aktiviteter. Kvinnor ska uppmuntras till ett samhällsengagemang och delta i diskussioner, panelsamtal och liknande. Samverkan med civilsamhället kommer att fortgå, med fokus på verksamheter riktade till kvinnor.

Särskilt fokus ska läggas på att öka kvinnors användning av det offentliga rummet, genom exempelvis cykelkurser, simträning samt i övrigt utveckla möjligheterna för kvinnor att träna eller på annat sätt ta det offentliga rummet i anspråk. De särskilda medlen som är avsatta för ändamålet kommer att användas för de aktiviteter som kvinnorna i dialog med förvaltningen vill prioritera och genomföra för att stärka kvinnors ställning i samhället. Förvaltningens demokrati- och föreningsamordnare, stadsdelsmammor, medborgarkontor och medborgarvärdar kommer inom sitt uppdrag föra en dialog och ge information om vilka medel som finns att söka i sina kontakter med kvinnor och berörda föreningar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %	100 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna stödja kvinnors organisering med målet att öka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställda

Beskrivning

- Invånarna i stadsdelsnämndsområdet behandlas lika och ges samma förutsättningar oavsett kön
- Samverkan med civilsamhället utvecklas och bidrar till kvinnors makt i det offentliga rummet
- Medarbetare har kunskap inom jämställdhet och jämställdhetsanalyser görs i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm
- Genusbudgetering prövas inom utvalda enheter

Förväntat resultat

Alla egeninitierade tjänsteutlåtanden innehåller en jämställdhetsanalys

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen utvecklar jämställdhetsarbetet genom den tillsatta styrgruppen med representanter från förvaltningens alla verksamheter	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvärderar arbetssättet med avkånade ärendedragningar	2018-01-01	2018-12-31
Medarbetare utbildas i jämställdhet	2018-01-01	2018-12-31
Samverkan med stadsmissionen utvecklas och stärks för att öka kvinnors makt i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Chefer och medarbetare har rätt kompetens för sitt uppdrag. Förvaltningen är en arbetsplats för alla som är fri från diskriminering och där mänskliga rättigheter är respekterade. Kompetensutvecklingsinsatser kring dessa frågor kommer att fortsätta. Medarbetarna har en bra arbetssituation med trygga arbetsvillkor. Arbetet med att öka fasta heltidsanställningar och minska användningen av visstidsanställningar intensifieras. Ett aktivt hälsofrämjande arbete bedrivs och kommer att utvecklas där medarbetarna har god kunskap om verksamhetens mål och kan vara med och påverka sitt arbete och är delaktiga i att utveckla verksamheten.

I förvaltningens kompetensförsörjningsplan anges riktningen för förvaltningens behov och prioriteringar de kommande åren. Arbetet med framtagna/kommande stadsövergripande handlingsplaner för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare, biståndshandläggare, barnskötare och förskollärare är prioriterat där bland annat särskilda förvaltningsfika en gång i månaden för socialsekreterare och biståndshandläggare startas i syfte att förbättra arbetsmiljön och stärka yrkesgrupperna i sin profession.

Det finns ett behov av närvarande ledarskap. Förvaltningens ledare ska ha en tydlig bild av och rätt kompetens för sitt uppdrag och arbetet med att säkerställa detta ses över och stödåtgärder vidtas. Ett ledaraspirantprogram utvecklas för förvaltningens medarbetare. All rekrytering som förvaltningen genomför är fortsatt kompetensbaserad. Förvaltningen kommer också att satsa på att höja den språkliga kompetensen utifrån behov bland medarbetare, både i tal och skrift.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	83	81	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	6,9 %	tas fram av nämnden	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,2 %	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stödja stadsdelsnämnderna i hur äldreomsorgen kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra och utvärdera en pilot med schemalagd reflektionstid i hemtjänsten	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Chefer och medarbetare har en gemensam bild av uppdraget och rätt kompetens för att nå verksamhetens mål

Beskrivning

Chefer och medarbetare har kompetens:

- För sitt uppdrag. Det finns en långsiktig strategi för förvaltningens kompetensförsörjning, där satsningar görs för att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare. Behoven av kompetens ser olika ut i olika verksamheter och strategin är anpassad efter detta. Samtliga medarbetare har individuella utvecklingsplaner. All rekrytering är kompetensbaserad
- Inom genus, normkritik, antirasistiskt perspektiv och HBTQ frågor för att ingen, varken medarbetare eller medborgare, ska bli diskriminerad. Arbetet mot diskriminering sker systematiskt och utmärks av lärande
- För att kunna möta invånare, oavsett kön, som lever med våld i nära relationer, har en psykisk ohälsa eller som har ett pågående missbruk
- För att kunna arbeta våldsförebyggande med barn och unga oavsett kön
- Om barnkonventionen och barns rättigheter.

I övrigt är chefer och medarbetare:

- Väl insatta i målen och analyserar systematiskt resultaten ur ett jämställdhetsperspektiv för att förbättra arbetssätt och nå förbättrad måluppfyllelse utifrån resultatbaserad styrning
- Uppmärksam på brukaren/medborgarens behov och vad som leder till goda resultat som sen blir grunden för verksamhetens utveckling

Förväntat resultat

Minst 93 % av medarbetarna anser att de är insatta i sin arbetsplats mål

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål (Nivå 4-5)	93 %		År
 Andel medarbetare som har en skriftlig individuell utvecklingsplan	85 %		År
 Andel medarbetare, kvinnor och män, som genomgått en utbildning i jämställdhet, mångfald, genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och/eller HBTQ-frågor	45 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ett ledaraspirantprogram utvecklas för förvaltningens medarbetare.	2017-01-01	2018-12-31
Förvaltningen fortsätter kompetensutvecklingssatsningen "Läslyftet" som primärt riktar sig till förskollärare och bygger på kollegialt lärande med stöd av handledare.	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen satsar på att höja den språkliga kompetensen, i både tal och skrift, hos medarbetaren	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningens arbete med kompetensförsörjning ska vidareutvecklas och aktiviteter enligt förvaltningens kompetensförsörjningsplan genomförs (se bilaga 10)	2016-01-01	2018-12-31
Förvaltningens lönekriterier vidareutvecklas i samverkan med de fackliga organisationerna	2015-01-01	2018-12-31
Förvaltningens värdegrund revideras	2018-01-01	2019-12-31
Medarbetare inom flera enheter HBTQ-certifieras	2018-01-01	2018-12-31
Medarbetare inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri utbildas i anhörigperspektivet	2018-01-01	2018-12-31
Medarbetare och chefer kompetensutvecklas inom genus, normkritik, antirasistiska perspektiv, HBTQ-frågor och diskrimineringsfrågor för att säkerställa att ingen invånare eller medarbetare utsätts för diskriminering eller kränkande särbehandling	2017-01-01	2018-12-31
Medarbetare och chefer kompetensutvecklas inom våldsbejakande extremism samt otillåten påverkan	2018-01-01	2018-12-31
Medarbetarna kompetensutvecklas i användning av digitala verktyg	2017-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Chefer och medarbetare tar ansvar för en god arbetsmiljö för att nå verksamhetens mål

Beskrivning

Chefer och medarbetare:

- Upplever arbetsglädje och har trygga arbetsvillkor. Fasta heltidsanställningar ökar och visstidsanställningar minskar
- Upplever att förvaltningen och deras arbetsplats är en arbetsplats för alla som genomsyras av jämställdhet och mångfald. Arbetsplatserna är fria från diskriminering och mänskliga rättigheter är respekterade. Ett systematiskt arbete bedrivs för att säkerställa att alla medarbetare behandlas likvärdigt kopplat till arbetsförhållanden, utvecklingsmöjligheter och arbetsvillkor
- Inom socialtjänsten och förskola upplever att de har en bra arbetssituation utifrån intentionerna i stadens handlingsplaner och de deltar och bidrar i arbetet
- Har en god arbetsmiljö. Ett aktivt hälsofrämjande arbete bedrivs. Chefer utövar ett närvarande ledarskap och medarbetare får det stöd de behöver för att lyckas med sitt uppdrag. Medarbetarna kan påverka sitt arbete och är delaktiga i att utveckla verksamheten. Sjukfrånvaron minskar
- Är involverade i att ta fram utvecklingsområden och åtgärder utifrån medarbetarundersökningens resultat

Chefer:

- Upplever att de får ett gott stöd för att lyckas med sitt uppdrag

Förväntat resultat

Sjukfrånvaron minskar och uppgår till max 6,9 %

Aktivt medskapandeindex uppgår till minst 83 %

Minst 75 % av förvaltningens medarbetare anser att ens chef ger stöd i prioriteringar mellan arbetsuppgifter när medarbetaren behöver

Minst 80 % av förvaltningens medarbetare inom socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter har kännedom om stadens handlingsplan för att förbättra arbetsituationen för socialekreterare och biståndsbedömare

Förskolans handlingsplan för barnskötare och förskollärare implementeras

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av förvaltningens medarbetare inom socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter som har kännedom om stadens handlingsplan för att förbättra arbetsituationen för socialekreterare och biståndsbedömare.	80 %		Tertial
♀ Andel långtidssjukfrånvaro	3,3 %		Tertial
♀ Andel medarbetare med tillsvidareanställning	91 %		År
♀ Andel medarbetare som ser fram emot att gå till arbetet (Nivå 4-5)	80 %		År
♀ Andel medarbetare som upplever att de får stöd i prioriteringar mellan arbetsuppgifter när de behöver det (Nivå 8-10)	75 %		År
♀ Andel medarbetare som upplever att de har möjligheter att påverka hur de ska utföra sitt arbete (Nivå 8-10)	75 %		År
♀ Andel medarbetare som upplever att de kan få tag i sin chef om de behöver det (Nivå 8-10)	82 %		År
♀ Andel medarbetare som upplever att man pratar om jämställdhet och mångfald på arbetsplatsen.	85 %		År
♀ Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,4 %		Tertial
Personalomsättningen inom socialtjänstens myndighetsutövande enheter efter implementerad handlingsplan uppgår till maximalt 10 %.	10 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolans ledningsorganisation ska utvecklas i syfte att främja det pedagogiska ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar arbetet med lika rättigheter och möjligheter i syfte att motverka diskriminering	2018-01-01	2018-12-31
Handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för barnskötare och förskollärare implementeras	2018-01-01	2018-12-31
Inom ramen för handlingsplanen för att förbättra arbetsituationen för socialekreterare och biståndsbedömare startas månadsvisa förvaltningsfika för socialtjänstens medarbetare.	2018-01-01	2018-12-31
Samtliga medarbetare som slutar får en skriftlig förfrågan via mail med ett antal frågor kring skälet till att hen slutar	2018-01-01	2018-12-31
Tillsvidareanställda medarbetare som idag har en ofrivillig deltidsanställning kommer att erbjudas en heltidsanställning	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Förvaltningen fortsätter att kompetensutveckla medarbetare och chefer inom genus, normkritik, antirasistiskt perspektiv, HBTQ-frågor och diskrimineringsfrågor för att säkerställa att ingen invånare eller medarbetare utsätts för diskriminering eller kränkande särbehandling. Flera av förvaltningens enheter kommer också att HBTQ-certifieras.

Förvaltningen kommer att anordna utbildning för feriearbetande ungdomar i syfte att öka kunskaperna om mänskliga rättigheter, antirasism och jämställdhet. Målet är att stärka ungas egenmakt.

Förstärkt föräldraskapsprogram

Förvaltningens projektledare för ungas organisering har ett särskilt uppdrag 2018 att nå och stärka kunskaperna hos föräldrarna i stadsdelsnämndområdet om barn och ungas rättigheter. Detta kommer att bland annat göras genom studiecirklar, information på befintliga mötesplatser, informationsutskick mm. Inför 2018 tas en aktivitetsplan fram. Utbildning för feriearbetande ungdomar i syfte att öka kunskaperna om mänskliga rättigheter, antirasism och jämställdhet kommer att genomföras. Målet är att stärka ungas egenmakt. Förvaltningen kommer också se över möjligheten till ett samarbete med myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), där en första kontakt har tagits.

Syftet med introduktionsförskolan är att stötta föräldrar i att se vikten av förskoleverksamhet, som ger möjligheten till inträde på arbetsmarknaden och att tillgodogöra sig språkkunskaper. Förvaltningen arbetar vidare med Alla Barn i Centrum (ABC) som riktar sig till alla föräldrar med syfte att främja barns positiva utveckling genom att stärka relationen mellan föräldrar och barn. Under året kommer förvaltningen erbjuda ytterligare ett nytt föräldrastödsprogram ”Ny i Sverige” som speciellt riktar sig till föräldrar som är nyanlända. Förvaltningen kommer även att erbjuda föräldrastödsprogram som riktar sig särskilt till tonårsföräldrar, ”Älskade förbannade tonåring”.

Öppna förskolan är en pedagogisk verksamhet där barnen, i grupp och tillsammans med vuxna besökare och pedagoger får möjlighet att lära och utvecklas. Vårdnadshavarna får möjlighet till nya sociala kontakter och gemenskap vilket stärker dem i sitt föräldraskap.

Förvaltningen kommer att samverka med stadsmissionen verksamhet ”Unga station”, som öppnades under hösten 2017 i Vårberg. Unga Station är en mötesplats för barn och unga mellan 0-16 år och deras familjer/nätverk. Verksamheten erbjuder stödjande samtal där barn och föräldrar får stöd i vardagen. Förvaltningens föräldrarådgivare är delaktiga i arbetet och kommer att besöka verksamheten för att informera om det stöd som finns att få för föräldrar.

Ungas organisering

I syfte att stärka barn- och ungdomsperspektivet i stadens beslutsfattande och utveckla kontaktytorna mellan unga och beslutsfattare kommer förvaltningen under 2018 fortsätta arbeta med ungdomsrådet(UNGSK). En särskilt utsedd projektledare har i uppdrag att stärka ungas organisering och öka kunskaperna om mänskliga rättigheter, antirasism jämställdhet. Målet är att stärka ungas egenmakt. Förvaltningen ser över och utvecklar medborgarmötena där ungdomar kommer att delta i fokusgrupper i relevanta frågor. Förvaltningen fortsätter också att stärka länken mellan civilsamhället, förvaltningen och politikerna samt stärka

mindre föreningar i deras arbete kring demokrati, barn och ungas rättigheter och i deras arbete kring den egna organisationen.

Förvaltningen fortsätter att stödja 127-festivalen som arrangeras genom ett IOP-avtal med Mitt 127. Syftet med överenskommelsen är att skapa ett långsiktigt hållbart Skärholmen i samverkan mellan den offentliga och idéburna sektorn i arbetet med att stärka delaktigheten och främja hälsan för ungdomarna i området. 127-festivalen syftar till att få fram goda förebilder samt skapa en arena av, för och med ungdomar, vuxna, myndigheter, föreningar och samfund. Denna arena ska erbjuda möjligheter för stadsdelens barn och unga. Dessa möjligheter skulle bestå av respektfulla möten, arbetsmöjligheter, hälsofrämjande och kostnadsfria, aktiviteter (främst under de lov som kan vara en risk för många barn och ungdomar). Aktiviteterna skulle vara tillgängliga för alla och sätta Skärholmens stadsdelsnämndsområde på kartan som ett område där alla vill bo. En av framgångsfaktorerna för 127-festivalen är att alla de unga goda förebilderna som arbetar i projektgrupper med att skapa festivalen är de som är initiativtagare och beslutsfattare.

Lika rättigheter och möjligheter

Förvaltningen fortsätter att kompetensutveckla medarbetare och chefer inom genus, normkritik, antirasistiskt perspektiv, HBTQ-frågor och diskrimineringsfrågor för att säkerställa att ingen invånare eller medarbetare utsätts för diskriminering eller kränkande särbehandling. Flera av förvaltningens enheter kommer att HBTQ-certifieras och förvaltningen kommer att uppmärksamma och delta på Europride 2018. Förvaltningen kommer också att säkerställa att kompetens finns om rasism och diskriminering i verksamheterna, med utgångspunkt i ECCARs tiopunktsprogram.

Inom äldreomsorgen kommer man att kompetensutveckla medarbetare och chefer kring äldre och sexualitet och hemtjänstens arbete med mat och kost ur ett normkritiskt förhållningssätt kommer att fortgå där det handlar om att kunna ge personalen verktyg för att förebygga, upptäcka och hantera aptitlöshet, undernäring, viktnedgång och ensidig kost.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering	87 %	Öka	År
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	80 %	Öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	92 %	Öka	År
 Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem	93 %	Öka	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med civilsamhället och genom befintliga mötesplatser verka för att nå och stärka kunskaperna hos fler föräldrar om barn och ungas rättigheter. Kommunstyrelsen ska vara behjälplig i arbetet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Känner sig trygga och det förekommer ingen diskriminering i förvaltningens verksamheter utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Flickor, pojkar, kvinnor och män får det stöd de behöver oavsett kön och bakgrund

Övrigt:

- Förvaltningens förstärker arbetet mot diskriminering och fortsätter utveckla arbetet med HBTQ-frågor, flera av förvaltningens verksamheter kommer att HBTQ-certifieras

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Feriearbetande ungdomar får under sin arbetsperiod utbildning kring diskriminering, genus, normkritik och antirasism	2017-01-01	2018-12-31
Förskolorna tydliggör var vårdnadshavarna kan vända sig om de upplever att deras barn har blivit diskriminerade i förskolan	2017-01-01	2018-12-31
Förvaltningen bevakar nya riktlinjer för samråd med de nationella minoriteterna och strategin för romsk inkludering	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen säkerställer att kompetens finns om rasism och diskriminering hos chefer och personal som möter invånare. Med utgångspunkt i ECCARS (Sveriges kommuner och landstings förslag tio konkreta exempel mot rasism, diskriminering och främlingsfientlighet) tiopunktsprogram	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen tar fram en plan för att synliggöra arrangemanget av EuroPride 2018 med aktiviteter i verksamheterna	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen undersöker möjligheten till att få in en till diskrimineringsfråga i brukarundersökning för socialtjänstens målgrupp	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar samverkan med rådet för mänskliga rättigheter för att förstärka förvaltningens arbete mot diskriminering och normkritiskt tänkande	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Barnrättsperspektivet förstärks och förvaltningen kommer att säkerställa att barn med insatser från t ex assistansenheten i egen regi, i högre grad är delaktiga vid utformningen av sina insatser. Barnkonsekvensanalys kommer att genomföras för barn när beslut som berör barn fattas och utbildningar kommer att hållas särskilt för berörda medarbetare inom förskolan och socialtjänst kring barnkonventionen.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen

Beskrivning

- Flickor och pojkar växer upp under trygga förhållanden. Deras tankar och synpunkter vägs in och beaktas i de beslut och insatser som berör dem, både direkt och indirekt
- Rutiner för arbete med barns delaktighet finns på samtliga enheter inom socialtjänst, förskola och egen-regi verksamheterna inom äldreomsorgen, personer med funktionsnedsättning, socialpsykiatri och stadsutveckling. Barnperspektivet och barns delaktighet beaktas inom samtliga områden så långt det är möjligt utifrån varje individs förutsättningar och mognad

Förväntat resultat

I minst 92 % av familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten är en barnkonsekvensanalys genomförd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel barn och ungdomar (5 -17 år) som fått sin utredning återkopplad	70 %		År
Andel familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd.	92 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barn med insatser från förvaltningens assistansenheter i egen regi är delaktiga vid utformningen av sina insatser.	2017-01-01	2018-12-31
Kompetensutveckling gällande Barnkonventionen till berörda medarbetare inom förskola och socialtjänst	2018-01-01	2019-12-31
Samtliga enheter inom socialtjänsten upprättar rutiner kring barns delaktighet.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Personer som är våldsutövare motiveras till att ta emot adekvat stöd för att upphöra med våldsutövandet. För att möjliggöra detta stärks kompetensen bland medarbetarna inom förvaltningens relationsvårdsteam (RVT) gällande arbetsmetoder för våldsutövare. Barns röster tillvaratas och barnrättsperspektivet är förstärkt. De barn som är medföljande på skyddat boende får sin skolgång säkrad.

Förvaltningen inrättar under 2018 ett relationsvårdscentrum (RVC) tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö. Skärholmen kommer vara värdstadsdel för region sydväst.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♣ Andel medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta	70 %	Tas fram av nämnden	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper	70 %	Tas fram av nämnden	År
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	400 st	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män lever i relationer fria från hot och våld

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Lever ett självständigt liv utan våld och hot om våld
- Som misstänks leva med våld i nära relation eller vara utsatta för hedersrelaterat våld är kända av socialtjänsten samt utreds och ges insatser utifrån det individuella behovet
- Som är våldsutövare motiveras till att ta emot stöd och behandling för att våldet ska upphöra
- Som upplever hedersrelaterat våld uppmärksammas särskilt med fokus på att upptäcka förekomsten av att flickor och pojkar är utsatta. De som har haft insatser från förvaltningen på grund av våld i nära relation/hedersrelaterat våld i nära relation upplever att våldet upphör
- Har inflytande över sin livssituation och är informerade om hur de kan påverka sin vardag

Övrigt:

- Flickor och pojkars röster görs hörda. Barnrättsperspektivet är förstärkt och genomsyrar förvaltningens alla verksamheter

Förväntat resultat

Minst 400 personer som utsatts för våld i nära relation är kända av socialtjänsten

Minst 60% av personer som haft kontakt av relationsvårdsteamet (RVT) upplever att alla former av våld har upphört sex månader efter avslutad utredning/insats

Minst 95% av de barn som varit medföljande på skyddat boende har fått sin skolgång säkrad

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som varit medföljande på skyddat boende där skolgång kunnat säkerställas.	95 %		År
 Andel personer som haft kontakt med relationsvårdsteamet (RVT) som upplever att alla typer av våld har upphört sex månader efter avslutad utredning/insats.	60 %		År
Andel utredningar inom RVT där barnets situation redogörs för i ett eget avsnitt.	95 %		År
 Andel utredningar som genomförts på RVT i relation till de som är kända av socialtjänsten.	30 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
-----------	------------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen inrättar ett relationsvårdscentrum (RVC) tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö, med Skårholmen som värdstadsdel för region sydväst.	2018-01-01	2018-12-31
Medarbetarna inom RVT kompetensutvecklas avseende arbetsmetoder för att arbeta med våldsutövare.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Att medborgare med någon form av funktionsnedsättning upplever att de får ett gott bemötande i kontakten förvaltningens olika verksamheter är huvudinriktningen för verksamheterna. Arbetet med att dels informera brukare hur de kan delta i och påverka sin vardag och får det stöd de behöver och dels för att deltagandet såväl i hemmet som på den dagliga verksamheten blir så självständigt som möjligt prioriteras. I samverkan med stadsdelsförvaltningarna i Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen utreds möjligheterna och förutsättningarna för en samlad organisation vad gäller assistansverksamheten. Inom LSS-verksamheterna kommer ett pedagogiskt ramverk arbetas fram som ska leda fram till ökad kunskap om brukarnas funktionsnedsättningar, samsyn kring uppdraget samt ökad kunskap kring olika metoder såsom tydliggörande pedagogik och lågaffektivt bemötande, hos medarbetarna.

Investeringar i stadsdelsnämndsområdets ytermiljö för att minska enkelt avhjälpna hinder fortsätter.

Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning

För att bidra till övergripande målet för *programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning* prioriterar förvaltningen arbetet med :

Att öka valdeltagandet 2018 för personer med funktionsnedsättning och personer inom socialpsykiatri. Detta görs i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor

Förvaltningen söker medel föra att kunna införa ett gemensamt pedagogiskt ramverk inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi, vilket ska säkerställa att förvaltningen har ett gemensamt förhållningssätt till brukarna

Förvaltningen kartlägger former för brukarinflytande inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi, i syfte att utveckla arbetssätt för brukarinflytande där så behövs.

Jämställdhetsanalys

Brukarundersökningen visar skillnader mellan kvinnor och mäns upplevelse av vilket stöd de får av personalen på sitt boende för egna aktiviteter. Kvinnor upplever att de i lägre utsträckning än män får stöd av personalen för sina egna aktiviteter. Förvaltningen kommer under verksamhetsåret att analysera området närmare samt ta fram en handlingsplan med åtgärder samt implementera och följa upp densamma.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	88 %	År
 Andel nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer)	85 %	90 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ med funktionsnedsättning)			
♂ Andel nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	86 %	88 %	År
♂ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	89 %	År
♂ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	tas fram av nämnden	År
♂ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	77 %	77 %	År
♂ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	70 %	tas fram av nämnden	År
♂ Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	91 %	År

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning lever ett självständigt liv utifrån sin förmåga

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Lever självständiga liv utifrån sin förmåga, har trygga och fungerande boenden med hög kvalitet som är utformade efter det individuella behovet samt har lika möjligheter att ta del av stadens utbud av aktiviteter
- Är nöjda och får ett bra bemötande i kontakten med förvaltningens verksamheter och är väl informerade om hur de kan delta i och påverka sin vardag och får det stöd de behöver. Anhöriga till personer med funktionsnedsättning ges ett bra bemötande och stöd
- Har inflytande i utvecklingen av den offentliga miljön. De hindras inte av enkelt avhjälpna hinder och exkluderande design i områdets offentliga rum
- Vars behov utreds inom förvaltningen får barnperspektivet beaktat i förekommande fall
- Blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder

Övrigt:

- Införandet av ett pedagogiskt ramverk i förvaltningens LSS-verksamheter leder till ökad kunskap hos medarbetarna kring brukarnas funktionsnedsättningar, en samsyn kring uppdraget samt ökad kunskap kring olika metoder såsom tydliggörande pedagogik och lågaffektivt bemötande. Resultatet för brukarna är en ökad grad av delaktighet och nöjdhet och en generell kvalitetshöjning i verksamheterna.

Förväntat resultat

Minst 80% av personer inom socialpsykiatri med insats särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, är nöjda med sitt boende.

Minst 87 % av personer med funktionsnedsättning upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

Minst 77 % av personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

Minst 87 % av brukarna inom LSS bostad upplever trygghet i sitt boende

Minst 89 % av personer inom socialpsykiatri med insatsen boendestöd, driven i förvaltningens egen regi, upplever att de fått möjlighet att delta i planeringen av det stöd som ges

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi-verksamheter inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning	95 %		År
♀ Andel aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi-verksamheter inom socialpsykiatri	95 %		År
♀ Andel deltagare i daglig verksamhet, driven i förvaltningens egen regi, som upplever att de kan prova nya aktiviteter och arbetsuppgifter	80 %		År
♀ Andel personer i förvaltningens egen regi-verksamheter inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning som upplever att de får det stöd de behöver för egna aktiviteter	85 %		År
♀ Andel personer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som själva har varit med och planerat det stöd (hjälp) hen får	80 %		År
♀ Andel personer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som tycker att det går bra att säga till personalen om de tycker att något är fel.	80 %		År
♀ Andel personer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som är nöjda med sitt boende	85 %		År
♀ Andel personer inom socialpsykiatri med insatsen boendestöd, driven i förvaltningens egen regi, som upplever att de fått möjlighet att delta i planeringen av det stöd som ges	89 %		År
♀ Andel personer inom socialpsykiatri med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som upplever att de själv haft möjlighet att delta i planeringen av det stöd som ges	75 %		År
♀ Andel personer inom socialpsykiatri med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som är nöjda med sitt boende	80 %		År
♀ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av biståndshandläggaren	75 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla deltagare i daglig verksamhet, driven i förvaltningens egen regi, erbjuds två studiebesök på en ordinarie arbetsplats	2017-01-01	2018-12-31
En översyn påbörjas inom trillingen (Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen) för att undersöka möjligheterna och förutsättningarna för en samlad organisation vad gäller assistansverksamheten.	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen inför ett gemensamt pedagogiskt ramverk inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi (program delaktighet)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen kartlägger former för brukarinflytande inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi (program delaktighet)	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Invånares och brukares synpunkter och förslag är en viktig del i förvaltningens verksamhetsutveckling. Att stärka de former som finns idag för dialog med olika målgrupper är ett fokusområde.

Utveckling av arbetssätt för att det ska vara enkelt att komma i kontakt med förvaltningens verksamhet prioriteras. I samverkan med demokratiberedningen planeras medborgardialogerna att utvecklas. Ungdomsrådet ges goda möjligheter till ökat inflytande.

Prioriterade aktiviteter under året är implementering av handlingsplan för ökat valdeltagande och verka för fler föreningslokaler i samband med nya bostadsprojekt. Stadsbidrag söks för att stärka arbetet med att öka valdeltagandet bland utrikes födda invånare. Förvaltningen, tillsammans med rådet för funktionshinderfrågor, kommer också att arbeta för att öka valdeltagandet 2018 bland personer med funktionsnedsättning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor	41 %	Fastställs 2018	År
 Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö	30 %	Fastställs 2018	År

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har inflytande

Beskrivning

- Flickor, pojkar, kvinnor och män, vet hur de kan vara delaktiga i och påverka nämndens verksamheter samt det individuella stödet
- Invånarna kommer enkelt i kontakt med förvaltningen och kan lämna synpunkter och förslag. De är även välinformerade om nämndens verksamheter och ansvarsområden. Den dagliga dialogen med invånare och brukare används systematiskt i förvaltningens verksamhetsutveckling
- Målen för de geografiska och/eller tematiska utvecklingsområden i LUP följs upp. Samarbete med andra förvaltningar och bolag eller andra samarbetspartners förstärks

Nämnden har följande råd och beredningsorgan, som är beredande men inte beslutande:

- Äldre- och funktionshindersberedningen tar del av aktuella frågor inom området samt vilka förändringar och utvecklingsarbeten som finns både vad gäller ur ett brukar- och medarbetarperspektiv
- Barn- och ungdomsberedningen tar del av aktuella frågor inom området samt vilka förändringar och utvecklingsarbeten som finns både vad gäller ur ett brukar- och

medarbetarperspektiv

- Miljö- och utvecklingsberedningen ska bevaka exploaterings- och byggprojekt, vara stadsdelsnämndens röst i större projekt såsom t.ex. Förbifart Stockholm och Fokus Skärholmen
- Demokratiberedningen utvecklar medborgardialogerna samt ökar samverkan med föreningar och organisationer
- Äldrerådet, funktionshinderrådet och Ungdomsrådet tar del av aktuella frågor inom området och får möjlighet till ökat inflytande

Förväntat resultat

Minst 41% av stockholmarna har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor

Minst 30% av stockholmarna vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö

Minst 83 % av vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten	83 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen arbetar med ökat valdeltagande och implementerar en handlingsplan för ökat valdeltagande.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen genomför kommunikationsinsatser riktade till civilsamhället, föreningar och verksamheter för att sprida kunskap om möjligheterna till stöd, organisering och påverkan, bland annat genom förvaltningens förenings- och demokratisamordnare.	2017-01-01	2018-12-31
Förvaltningen kommer att samarbeta med de kommunala bostadsbolagen Stockholmshem och Svenska bostäder samt andra fastighetsägare i stadsdelsnämndsområdet, kring demokrati (LUP)	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen sprider kännedom om paraplyföreningen FOLK till andra föreningar i området.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen utvecklar det internationella perspektivet i kommunikationen för att kunna kommunicera med fler än bara svensktalande invånare.	2018-01-01	2018-12-31
Förvaltningen verkar för fler föreningslokaler i samband med nya bostadsprojekt genom samverkan med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, bostadsbolagen och utbildningsförvaltningen.	2015-01-01	2018-12-31
Förvaltningen, i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor, arbetar för att öka valdeltagandet 2018 bland personer med funktionsnedsättning.	2018-01-01	2018-12-31
Vid intresse avsätts tid på medborgarmöten för föreningar som vill diskutera eller informera om aktuella ämnen.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Förvaltningen genomför sina upphandlingar enligt stadens program för upphandling och inköp.

Förvaltningen följer upp verksamheter på entreprenad och enskilt driven verksamhet.

Uppföljningarna syftar till att säkerställa och främja god kvalitet och jämlik tillgång till verksamheterna. Förvaltningen använder i första hand de centrala och gemensamma avtal som upphandlas av serviceförvaltningen. I dessa upphandlingar ställs miljökrav och sociala krav i enlighet med stadens upphandlingsprogram.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	73 %	Tas fram av nämnden	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	85 %	85%	År

Nämndmål:

Offentlig upphandling i Skärholmens stadsdelsnämnd utvecklar staden i hållbar riktning

Beskrivning

- Offentlig upphandling utgör ett medel att driva utvecklingen i socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar riktning. Förvaltningen ställer i alla upphandlingar tydliga kvalitetskrav, såsom exempelvis krav på bemanning och utbildningsnivå. Miljömässiga och sociala krav följs fullt ut där det är lämpligt. Stadens program för upphandling och inköp är implementerad i förvaltningens verksamheter.

Förväntat resultat

73 % av stadsdelsförvaltningens inköp från anslutna leverantörer är elektroniska.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

I den nedanstående tabellen visas budgetfördelningen per verksamhetsområde jämfört med budget 2017.

Verksamhet, netto mnkr	Nämndens budget 2017*	Nämndens budget 2018	Differens
Nämnd och administration	35,9	39,5	3,6
Individ- och familjeomsorg	174,4	179,6	5,2
<i>varav barn- och ungdom, vuxna och socialpsykiatri</i>	<i>144,2</i>	<i>157,6</i>	<i>13,4</i>
Stadsmiljö	20,3	19,6	-0,7
<i>varav räntor & avskrivningar</i>	<i>10,3</i>	<i>10,7</i>	<i>0,4</i>
Förskola	210,9	219,3	8,4
Äldreomsorg	318,1	320,5	2,4
Funktionsnedsättning	284,3	284,7	0,4
Fritid och kultur	18,3	17,8	-0,5
Arbetsmarknadsåtgärder	16,4	18,5	2,1
Ekonomiskt bistånd	99,3	102,0	2,7
<i>varav handläggning</i>	<i>32,7</i>	<i>33,9</i>	<i>1,2</i>
Övrig verksamhet	7,1	4,1	-3,0
Differens mot KFs budget	1 185,0	1 205,6	20,6

* Budget exkl. prestationförändringar inom förskolan och inkl. budgetjusteringar

Nämnd och förvaltningsadministration

Verksamheten består av nämnd, stab, administrativ avdelning, samhällsplanering, säkerhetssamordning, information och medborgarkontor.

Stadens resursfördelningssystem anvisar inte särskilda medel till nämnd, ledning och förvaltningsadministration, utan detta omfördelas från andra verksamhetsområdens budgetramar.

För 2018 budgeteras totalt 39,5 mnkr, vilket är en ökning om 3,6 mnkr jämfört föregående år. Den ökade budgeten beror på planerad förstärkning inom stadsutveckling och upphandling samt utbildningsinsatser inom HR för att kunna möta de utökade behoven från verksamheterna. I budgeten ingår friskvårdssatsningar om 1,0 mnkr.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten består av socialt arbete med barn, unga och vuxna samt socialpsykiatri. Budgeten är 5,2 mnkr högre jämfört med föregående år. Prioriteringar för året är förstärkt handläggning och ledarskap inom socialtjänsten. Nämnden tar även hänsyn till förväntade kostnader och intäkter för ensamkommande flyktingbarn samt ökade schabloner för socialpsykiatrin.

Förvaltningen ser en utmaning i att 2018 möta Migrationsverkets förändrade, lägre ersättningssystem för placeringar av ensamkommande. En viktig fråga under 2018 blir att hitta lösningar som ger relevant vård/boende inom ramen för ersättningen.

Stadsmiljöverksamhet med avskrivningar och räntor

Verksamheten består av skötsel, underhåll och renhållning av parker, naturområden, parkvägar och naturreservat. Verksamheten (förutom vinterväghållning) drivs i egen regi. Budgeten är 0,7 mnkr lägre än föregående år. Medel avsätts också till räntor och

avskrivningar som uppstår från tidigare parkinvesteringsprojekt.

Stadsmiljöverksamhetens största utmaning i kommande budgetår blir att upprätthålla god kvalitet i park- och markskötsel.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten består bland annat av förskolor, öppna förskolor, specialförskolan Clavis för autistiska barn samt en introduktionsförskola och barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Grundsablonen per barn har ökat med 3,0 procent för 2018. Resultatenheterna tilldelas, som föregående år, 80 procent av grundsablonen för att täcka sina verksamhetskostnader. Enheterna får utöver sablonen en peng för språkutveckling och stöd till barn i behov av särskilt stöd.

Budgeten för 2018 har höjts med 8,4 mnkr och är bland annat hänförlig till ökad grundsablon för fler inskrivna barn i KF-budget, ökade personalkostnader inom Stödverksamheten samt för översyn av förskolelokaler och eventuell projektering i samband med Fokus Skärholmen.

Anslag för introduktionsförskola om 1,3 mnkr är nytt för 2018.

En av förskoleverksamhetens stora utmaningar är att färre antal barn har ställts i kö och önskar förskoleplats inom förvaltningen. Verksamheten behöver arbeta ytterligare med att sprida och öka kunskap om förskoleverksamhetens fördelar. Introduktionsförskolan och öppna förskolan är viktiga platser för kontakten med föräldrar och öka medvetenheten om förskoleverksamheten och dess pedagogiska innehåll.

I och med färre barnantal behöver verksamheten se över och anpassa både bemanning och lokalutnyttjandet.

Äldreomsorg

Verksamheten omfattar insatser primärt inom ordinärt boende respektive vård- och omsorgsboende samt vissa stödverksamheter för brukare 65 år och äldre. Ökning om 2,4 mnkr är hänförlig till ökade kostnader i samband med indexupphöjningen av vårdkostnaderna.

Ersättningsnivåerna inom hemtjänstverksamhet höjs med 2,5 procent. Nivåerna höjs med 2,7 procent inom vård- och omsorgsboende samt 2,5 procent inom dagverksamhet för äldre. De budgeterade behoven inom äldreomsorgen för verksamhetsår 2018 förväntas ligga i linje med föregående års behov.

Att vända den sjunkande beläggningsgraden som rådit under 2017 inom vård- och omsorgsboende för dementa inom egen regi blir en stor utmaning till 2018.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten omfattar insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0 – 64 år. Budget är 0,4 mnkr högre än föregående år.

Ersättningsnivåerna för prestationsrelaterade insatser(LSS-peng) har för 2018 höjts med 1,5 procent.

Det fasta anslaget uppgår till 51,8 mnkr och ska täcka kostnaderna för alla insatser inom socialtjänstlagen, de mindre resurskrävande LSS insatserna samt kostnader av turbundna

resor. Behovet för de berörda insatserna beräknas dock bli större jämfört med det fasta anslaget. Kostnaderna för personlig assistans förväntas öka till följd av Försäkringskassans restriktivare bedömningar och sannolika lagförändringar inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Förutsättningarna för en budget i balans under 2018 är fortsatt kostnadsmedvetet och rättssäkert arbete. Där förvaltningen bland annat ser över möjligheten till att sänka kostnaderna för externa placeringar utanför LOV. Systematiska genomgångar av dyra avtal är något som kommer att prioriteras under 2018.

Fritid och Kultur

Fritidsverksamheten utförs av Fryshuset. Stadsdelsförvaltningen har ansvar för lokaler, lokaldrift och kolloverksamhet etc. Budgeten för 2018 är 0,5 mnkr lägre jämfört med föregående år och är hänförlig till flytten till nya lokaler med lägre hyra.

Fryshuset ska fortsätta att utveckla och anpassa verksamheten efter målgruppens behov.

Avtalet med Fryshuset avseende fritidsverksamhet upphörde 2017-11-14 men har förlängts med 2 år.

Arbetsmarknadsåtgärder

Budgeten för 2018 uppgår till 18,5 mnkr och är 2,1 mnkr högre än föregående år. I budgeten prioriteras Stockholmsjobb och OSA anställningar samt det sociala boendet på Sätra gård. Under 2018 har stadsdelsförvaltningen som ambition att anställa 600 feriearbetande ungdomar, satsa på Stockholmsjobb samt en arbetsledare till Sätra gård.

Ekonomiskt bistånd

Budgeten för ekonomiskt bistånd inklusive handläggare ökar med 2,7 mnkr jämfört med 2017. Ökningen beror på merkostnader för handläggning i form av IT- och lokalkostnader samt utökad administrativt stöd för att bibehålla personalstabilitet.

Förvaltningen ser en svag minskning av antal hushåll men också en ökning av kostnader för boende. Att lösa boendefrågan blir en fortsatt utmaning under 2018.

Övrig verksamhet

Budgeten avser medel för demokratiseringsåtgärder. En mer utförlig redovisning av dessa sker under rubriken övriga ekonomiska redovisningar.

Investeringar

Investeringsplanen omfattar två delar, dels för verksamheten inom stadsmiljö dels för nämndens inköp av inventarier och maskiner.

Parkinvesteringar om 10,3 mnkr

- färdigställande av Flygplansparken i Bredäng.
- slutföra renoveringen av plaskdammen Trissan.
- upprustning/utbyte av parkbänkar, skräpkorgar, samt övrig parkutrustning.
- upprustning/utbyte av lekutrustning, markbeläggning i parker.
- upprustning markbeläggning på parkvägar.

- utredning/investering fasadbelysning Sätra vattentorn.
- utredning/investering för betesdjur Sätraskogen.
- eventuellt fortsatta investeringar i EU-baden.
- utredning/investering i ytterligare medborgarförslag 2018.

Inventarier och maskiner 1,3 mnkr

- inköp av inventarier och maskiner

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen planerar ingen försäljning av anläggningstillgångar.

Resultatenheter

Det finns fem resultatenheter inom förskoleverksamheten. Förvaltningen räknar med att resultatenheterna förblir oförändrade från 2017 till 2018. Se bilaga 1.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen har inte några betydande projekt som inte är en investering

Budgetjusteringar

Förvaltningen ansöker om följande medel i verksamhetsplan 2018

Medel för **naturreservat** om 1,0 mnkr för skötsel av Sätraskogens naturreservat. Underlag för åtgärder har tagits fram i samråd med miljöförvaltningen och beskrivs i ett detaljerat program för skötsel av Sätraskogens naturreservat 2016-2020. Medel används till den årliga driften samt underhåll av naturmark och anläggningar.

Medel för **genomförandet av vägledningen Kemikaliesmart förskola** om 1,0 mnkr, se bilaga 4.

Medel för **klimatinvesteringar** om sammanlagt 4,1 mnkr för inköp av elcyklar och solcellsdrivna skräpkorgar samt anläggningsbyte i Bredängs motionsspår, se bilaga 5.

Medel för **trygghetsskapande åtgärder** om sammanlagt 4,0 mnkr bland annat för effektbelysning, nudging och till en medborgarbudgetprocess för trygghet i Vårberg, se bilaga 6.

Medel för att förebygga **hemlöshet** om 1,7 mnkr för 2018, se bilaga 12

Omslutningsförändringar

Förväntade omslutningsförändringar under budgetåret 2018 för alla verksamhetsområden uppgår till 179,5 mnkr, vilket avser ökade intäkter och kostnader utöver budgetram.

Omslutningsförändringar beräknas för äldreomsorgen till 82,0 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom vård- och omsorgsboende i egen regi. För individ- och familjeomsorg till 63,0 mnkr som är för statsbidragsintäkter och försäljning av vårdplatser inom socialpsykiatri. För funktionsnedsättning till 25,0 mnkr, där merparten är för ökade LASS kostnader/ersättningar. För förskolan till 6,3 mnkr för barnomsorg på obekvämt arbetstid och

interkommunal ersättningar För ekonomiskt bistånd till 3,0 mnkr för ersättning av nyanlända samt 0,2 mnkr för kolloverksamhet inom fritidsverksamhet.

Medel för lokaländamål

Staden ger bidrag för lokaler inom förskolan med hög hyra. Bidraget utgår med 80 procent av den del av hyreskostnaden som ligger i intervallet 1700-2500 kr/kvm och år och med 40 procent av hyreskostnaden över 2500 kr/kvm år. Bidrag utgår för höst 10 kvm per inskrivet stockholmsbarn. I budgeten för 2018 inkluderas ersättning om 0,8 mnkr för höga hyror.

Övriga ekonomiska redovisningar

Kvalitetsarbete

Förvaltningen fortsätter sitt strategiska kvalitetsarbete genom att arbeta i enlighet med resultatbaserad styrning (RBS) med ett jämställdhetsperspektiv. Resultaten för brukarna följs upp, analyseras och används för att utveckla verksamheten utifrån kunskapen om vilka metoder och arbetsätt som ger goda resultat. Utifrån byte av chef och nya medarbetare är det nödvändigt att göra omtag på vissa enheter. Inom Socialtjänsten har en extrasatsning gjorts kring arbetet med resultatbaserad styrning inför arbetet med enheternas verksamhetsplan 2018.

I år har förvaltningen tävlat med tre bidrag i kvalitetsutmärkelsen, inom avdelning för äldre, personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Förvaltningen uppmanar varje år enheterna att vara med och tävla i kvalitetsutmärkelsen och så görs även 2018.

Kvalitetsarbetet stärks genom ökade kunskaper kring analys och hur resultaten påverkar eventuella förändrade arbetsätt.

Övrigt

Medel för demokrati- och utvecklingsarbete 2018

Stadsdelsnämnderna har ett strategiskt ansvar för att stärka den lokala demokratin, utveckla invånarnas delaktighet och inflytande. Skärholmens stadsdelsnämnd har under 2018 en budget på 6,01 mnkr för detta arbete. Av dessa har 4,0 fördelats ut inom ramen för budget 2018 och resterande 2,0 har nämnden fått besked om kommer att fördelas ut i samband med avstämningsärendet.

Skärholmsloppet

Skärholmsloppet genomförs varje år i maj. Förvaltningen är med och bidrar för att delvis finansiera Skärholmsloppet, vilket anordnas av Löparakademin. Deltagandet i loppet har sedan starten 2012, då 1750 deltagare anmälde sig, ökat med över 50%. Majoriteten av ökningen har skett på barnsidan där Skärholmsloppet har etablerat sig som ett av Stockholms och Sveriges största barnlopp. Deltagandet bland barnen är jämnt fördelat mellan flickor och pojkar.

Demokratiberedning/demokratisamordnare

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med att stärka formerna för medborgardialog och hitta nya sätt för politiker att möta civilsamhället. Demokratisamordnaren fortsätter sitt arbete

även 2018. Under 2017 har en handlingsplan för ökat valdeltagande tagits fram som under nästa år implementeras. För att öka valdeltagande hos personer med funktionsnedsättning görs en extra satsning tillsammans med rådet för funktionshinderfrågor.

Kvinnors organisering

Ett uppsökande och relationsskapande arbete kommer att bedrivas för att nå kvinnor med information om påverkansmöjligheter, mötesplatser och aktiviteter. Kvinnor ska uppmuntras till ett samhällsengagemang och delta i diskussioner, panelsamtal och liknande. Samverkan med civilsamhället kommer att fortgå, med fokus på verksamheter riktade till kvinnor.

Särskilt fokus ska läggas på att öka kvinnors användning av det offentliga rummet, genom exempelvis cykelkurser, simträning samt i övrigt utveckla möjligheterna för kvinnor att träna eller på annat sätt ta det offentliga rummet i anspråk. De särskilda medlen som är avsatta för ändamålet kommer att användas för de aktiviteter som kvinnorna i dialog med förvaltningen vill prioritera och genomföra.

Ungdomsråd

Förvaltningen fortsätter satsningen för att administrativt stötta ungdomsrådet. Ungdomar får en egen plattform där de, tillsammans med stadsdelsnämnden, utvecklar möjligheten till inflytande över beslut som rör deras verksamheter. Ungdomsrådet arbetar också med att öka organiseringen bland ungdomar, särskilt flickor.

Medborgarvärdar samt kulturvärd

Förvaltningen fortsätter satsningen på medborgarvärdar samt kulturvärd och de kulturaktiviteter som genomförs bland annat på Torsdagsklubben i Vårberg. Finansiering sker genom demokratimedel. Under 2017 började medborgarvärdarna utöver Vårberg att arbeta i Sättra, vilket kommer att fortsätta under 2018.

127-festivalen

För handledning av sommarjobbare och andra aktiviteter under festivalen enligt särskilt beslut i nämnd samt IOP-avtal finansieras under 2018 av demokratimedel.